

ÅLANDSBANKING

NR 1 2020

FRAMGÅNGS- SAGA I VASA

Goda resultat bygger på att
göra saker tillsammans

*Finansiell
planering*

EKO I GREVENS TID
Malmgård – mycket mer än jordbruk

INNEHÅLL NR 1

3 LEDARE

4 REPORTAGE: UNIKA MALMGÅRD

Mer än ett jordbruk specialiserat på naturlig odling och förädling av ekologiska produkter.

9 ÅLANDSBANKEN EURO BOND

Bästa räntefond i Norden för sjunde året i rad!

10 EKONOMISKA KRISER

En historisk tillbakablick

14 PRIVATE BANKING

Den bästa placeringslösningen för dig

16 PERSONALPORTRÄTT: PRIVATE BANKER ÅSA BACKMAN

19 I VASA VILL VI VINNA TILLSAMMANS

21 ÄNDRAD BESKATTNING

av placeringsförsäkringar och kapitaliseringsavtal

22 TRYGG

Mer trygghet både hemma och på resan

24 FINANSIELL PLANERING

Se över din juridiska status i dag!

26 ÅLANDS GOLFKLUBB

Modig satsning stärker Ålandsgolfen

30 ATT VÄLJA SPARFORM

Aktier, fonder eller aktiesparkonto

33 TUULI PETÄJÄ-SIRÉN

Från tävlings- till tränings-säsong

34 TOPPEN AV ETT PLASTBERG

36 TIPS & NYHETER

38 ÖSTERSJÖPROJEKTET

40 HAVSVIDDEN

Med känsla för havet

44 WORLD ECONOMIC FORUM

46 5 FRÅGOR TILL PETER WIKLÖF

4 MALMGÅRD

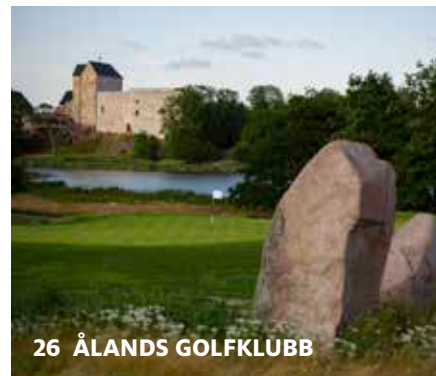
16 ÅSA BACKMAN

40 HAVSVIDDEN

34 PLAST I HAVEN

26 ÅLANDS GOLFKLUBB

FÖRMÅGAN ATT SE MÖJLIGHETER

Vi lever i exceptionella tider. Ekonomiska kriser och börsnedgångar är i sig inget nytt och det är inte första gången som en pandemi sätter världsordningen på spel. Exempelvis spanska sjukan i början av 1900-talet har satt spår i den ekonomiska historien, liksom coronapandemin gjort under våren. Genom att lära oss mer om historien vet vi att det förr eller senare vänder, även om det kan ta sin tid. Det hjälper oss att se framåt. På sidan 10 kan du läsa en historisk tillbakablick om världens ekonomier.

Historien är intressant, men framtiden är ännu mera spännande. Ålandsbanken har genom åren kunnat uppvisa en god förmåga att anpassa sig till de nya förutsättningar som ständigt uppstår. Det var under den stora finanskrisen på 90-talet som Ålandsbanken såg möjligheter att gå in på det finska fastlandet, och under den globala finanskrisen 2008–2009 såg Ålandsbanken igen möjligheten att expandera, denna gång till Sverige.

Bankerna har länge befunnit sig i en digitaliseringsfas som återigen, till följd av coronapandemin, tagit stora steg framåt. Detta har medfört nya förutsättningar för oss. Även om vi nu lärt oss att betjäna våra kunder med hjälp av digitala kanaler glömmar vi inte vad det är som gjort oss framgångsrika under de första 100 åren: att i nära relation med våra kunder leverera den stora bankens utbud med den mindre bankens omtanke och förnuft.

Förtroende och personlig service är kärnan i vår placeringsverksamhet. Vi vill hjälpa dig och din familj i livets alla skeden. I tidningen berättar vi om vår Private Banking-service och vad allt en heltäckande finansiell planering innebär. Hållbarhet ligger oss nära hjärtat och är en viktig del i all vår placeringsverksamhet. På sidan 24 kan du läsa mera om vår juridiska rådgivning.

Vår kärlek för Östersjön konkretiseras inför sommaren. Många av oss delar oron om Östersjöns övergödning men därtill har Östersjöns plastproblem dykt upp i diskussionerna under senaste tiden. Östersjön behöver vår hjälp och därför stärker Östersjöprojektet nu samarbetet med Finlands största Östersjöaktörer och arbetet för främjandet av Östersjöns välbefinnande. På sidan 38 kan du bekanta dig med de finansierade projekten och på sidan www.ostersjoprojektet.fi hittar du information om årets ansökningstid.

Välkommen till en bank som värdesätter dig och miljön!

Anne-Maria Salenius
Direktör Ålandsbanken Finland

Vi går vår egen väg.

Unika Malmgård

Text **Lotta Lybeck** Foto **Jetro Stavén**, **Malmgårds arkiv** och **MBH Breweries**

På Malmgård tror man på ren mat, och herrgården övergick till ekologiskt jordbruk redan för 25 år sedan. Malmgård är dock mycket mer än ett jordbruk specialiserat på naturlig odling och förädling av ekologiska produkter.

På vänster sida av vägen syns en liten, men kraftigt flödande fors, och i dess närhet finns ett vattenkraftverk. På höger sida

av vägen finns ett öppet område med märkliga stora stenar – en skyddad stenåker.

Vi har precis svängt av från Borgå motorväg vid avtaget till Forsby, och redan nu känns det som om vi vore i en helt annan värld. Efter en liten kurva i slutet av en nedförsbacke kan vi skönja en byggnad som liknar en gammal ladugård med texten "Malmgård" på dess vägg.

Det första många förknippar med namnet Malmgård är ölen, och ja, här och uttryckligen i den här gamla ladugårdsbyggnaden finns Malmgårds bryggeri. Faktum är att byggnaden verkligen är gårdens gamla ladugård för kor. Förutom bryggeriet bedriver man i byggnaden idag ett café, en bryggerirestaurang och en butik som säljer ett hundratal produkter tillverkade av råvaror från Malmgård.

På baksidan av bryggeriet ligger en kulle med flera byggnader. På toppen av kullen öppnar sig en utsikt över huvudbyggnaden i Malmgård, ett stort och magnifikt slott i två våningar inspirerat av den nordfranska

renässansen, och vars motsvarighet det finns endast ett fåtal av i Finland. På trappan till slottets huvuddörrar står godsägare greve Henrik Creutz.

Allt började på 1600-talet

Henrik representerar den 13:e generationen på Malmgårds slott. År 2011 tog han tillsammans med sin bror Fredrik Creutz över huvudansvaret för Malmgårds verksamhet efter sin far, Johan Creutz.

– Även om våra föräldrar nu är pensionerade, är de fortfarande mycket nära involverade i det dagliga arbetet. På ett ställe som det här och i ett familjeägt företag är det ganska naturligt, berättar Henrik.

Malmgård har en unik historia i Finland. Det grundades år 1606 och 1614 övergick herrgården i familjen Creutz ägo. Samma släkt har således ägt Malmgård i dryga 400 år.

Den nuvarande huvudbyggnaden, Malmgårds slott, byggdes på 1880-talet av Carl Magnus Creutz, guvernör för Åbo län. Slottet ritades av arkitekt F. A. Sjöström.

– Det här är en magnifik och unik byggnad, men jag tror inte att byggherren tänkte på hur tidskrävande det är att underhålla en sådan här byggnad samt hur mycket arbete det kräver, skrattar Henrik.

"Seden är att den äldre generationen får bo i slottet, även om det skulle finnas utrymme för oss alla här."

Slottet som ett hem

Slottet är ett privat hem, i vilket Henriks föräldrar Johan och Kristina bor. Henrik själv bor med sin familj i en annan byggnad i slottets närhet.

– Seden är att den äldre generationen får bo i slottet, även om det skulle finnas utrymme för oss alla här.

Även om det är ett privat hem är slottet öppet för allmänheten. Man kan dock inte trava in hur som helst, utan eventuella besök sker sommartid i form av bokade grupper med Henrik eller Johan som guide.

– Vi öppnade dörrarna för allmänheten för 15 år sedan på grund av efterfrågan. Det var ett väldigt bra beslut, eftersom Malmgård helt tydligt intresserar människor och efterfrågan på besök verkar öka år för år, förklarar Henrik.

Grupperna guidas runt slottet enligt en specifikt planerad tur. Under turen förevisar antingen Henrik eller Johan slottet och dess släkthistoria för besökarna samt berättar om Malmgårds verksamhet, historier om slottet och alla dess konstverk.

– Flest frågor får vi om hur det varit att växa upp och bo på herrgården, och visst var det fint. Som barn fanns det utrymme för lek, och det skedde ju även några olyckor, skrattar Henrik och hänvisar till när ljuskronan i Riddarsalen på övervåningen fick utstå provningar på grund av barnens tennisspelande.

– Många undrar också om det känns som om man skulle bo på ett museum. Även om vi eftersträvar att bevara och vårda det ursprungliga slottet och dess inredning, så hämtar varje ny generation alltid något nytt med sig, berättar Henrik.

Efter slottsturen förflyttar sig grupperna till bryggeriet och den lilla gårdsbutiken. Förutom presentation av historia och arkitektur talas det mycket om det ekologiska jordbruket, som är hjärtat i Malmgårds verksamhet.

Pionjär inom ekologiskt jordbruk

Jordbruket har länge varit ryggraden i Malmgårds verksamhet. Förutom ►

"Som barn fanns det utrymme för lek, och det skedde ju även några olyckor."

Greve Henrik Creutz

Född 1974
Politices magister
(i statsvetenskap).
Godsägare på Malmgård,
företagare och
lantbrukare.
Representerar
tillsammans med
sin bror Fredrik den
13:e generationen på
Malmgård.

”Då vi bodde i Tyskland såg vi hur skog och natur led, och till och med hur träd dog.”

► odling har herrgården tidigare även haft både mjölk- och köttboskap. På 1990-talet beslöt man dock att helt frångå boskap.

Malmgård övergick till ekologiskt jordbruk 1995 och var då bland de första bondgårdarna som började med ekologiskt jordbruk i Finland. Sedan dess har man bedrivit enbart ekologiskt jordbruk på Malmgård.

Idén om att övergå till ekologiskt jordbruk fick Henriks föräldrar, Johan och Kristina, då familjen bodde i Tyskland. Där hade den ekologiska boomen just slagit rot och var på framväxt. Kristina minns fortfarande tydligt när idén om en övergång fick sitt ursprung.

– Då vi bodde i Tyskland såg vi hur skog och natur led, och till och med hur träd dog. Vi insåg att vårt nuvarande sätt att odla måste vara fel om det orsakar en sådan förödelse. Efter att ha sett dessa påtagliga effekter, bestämde vi oss för att övergå till ekologisk produktion på Malmgård efter hemkomsten till Finland, berättar Kristina.

På 1990-talet fanns det väldigt lite information om eller erfarenhet av ekologisk produktion i Finland. Vid denna tid var det ett tiotal gårdar i Finland, utöver Malmgård, som utövade ekologiskt jordbruk.

– Vi hade mycket att lära oss och naturligtvis lär vi oss fortfarande nya saker, men situationen är nu en helt annan än för 20 år sedan. Maskinerna är större och mer utvecklade och man kan ta till sig idéer och lärur från resten av världen. Det ekologiska jordbruket har utvecklats radikalt under denna tid, säger Kristina.

Även om övergången till ekologisk produktion innebar en minskning av den årliga skörden och att man fick lära sig ett nytt sätt att odla så är man på Malmgård enbart nöjda med den nya lösningen. I och med den ekologiska produktionen har man också sett förändringar i den omgivande naturen.

– Det finns mera maskar i jorden, vissa fågelarter har återvänt till våra marker och det finns fler insekter. Så här i efterhand kan vi verkligen konstatera att det var rätt val, både för oss och för naturen, ler Kristina.

Banken är en viktig partner

På Malmgård tror man på ren mat och att det är den bästa lösningen både för miljön och för människorna. Henrik tror att det är särskilt viktigt att känna till råvarornas historia och bakgrund, speciellt då det gäller ekologisk och närodlad mat.

– Vi vet exakt vad råvarorna som kommer från oss innehåller och vad de inte innehåller, vilket är viktigt. Ekologiskt jordbruk påverkar även våra egna förutsättningar, till exempel behöver vi i vårt åkerbruk inte använda skyddsmasker mot farliga ämnen, och barnen kan njuta av naturen och springa på fälten, förklarar Henrik.

Med sin ekologiska produktion vill Malmgård även påverka Östersjön genom att försäkra sig om att giftiga ämnen från deras åkrar inte rinner ut i vattendragen. Den närmaste kopplingen till havet är Forsby å som ligger nära herrgården, samt Pernåviken som ligger bara fem kilometer bort.

Östersjön utgör med andra ord

en viktig del av livet på Malmgård, och således följer man även med stort intresse Ålandsbankens arbete till förmån för Östersjön.

– Ålandsbanken gör ett fantastiskt jobb för Östersjön. Det har varit fint att följa med arbetet för Östersjöns välmående, eftersom det verkligen är en del av banken, kommenterar Henrik.

Henrik är redan andra generationens kund på Ålandsbanken och även herrgården på Malmgård har länge varit bankens kund.

– Vi har en väldigt lång historia med Ålandsbanken. De är en viktig samarbetspartner för oss och vi vet att vi kan lita på dem. Kundorienteringen är Ålandsbankens absoluta styrka.

– Ålandsbanken har alltid varit väldigt mån om kontakten med sina kunder och de erbjuder fortfarande äkta personlig service, vilket jag verkligen uppskattar. Det är en mycket viktig sak i dagens samhälle.

Forntida spannmål som specialitet

Det finns ca 500 hektar odlingsmark på Malmgård. Gården är specialiserad på forntida spannmål och lantsorter, såsom enkelkornigt vete, spelt och emmervete. Förutom dessa odlar man även råg, korn och havre på fälten. Herrgårdens trädgård är sommartid även full av äpplen, vinbär och havtorn. I Malmgårds ägo finns också en del skog.

– Enkelkornigt vete, eller enkornvete, är den äldsta sorten som vi odlar. En intressant upptäckt som vi gjort är att de gamla spannmåls-sorterna har nästan utan undantag bättre smak och mer näringsämnen ►

”Det finns mera maskar i jorden, vissa fågelarter har återvänt till våra marker och det finns fler insekter.”

*Henrik och Kristina i den egna
gårdsbutiken, där du kan
köpa produkter tillverkade av
Malmgårds råvaror året runt.*

► än de moderna sorterna. Det verkar som att ju längre bak vi går i tiden, desto bättre smakar spannmålen, vilket på ett sätt är ganska sorgligt, säger Kristina.

Även på Malmgård har man sett en allmän ökning av intresset för matens ursprung och trender i närproducerad mat. Dessa ämnen väcker ofta också många frågor och diskussioner hos besökande grupper.

– Det här är vår livsstil och vi är glada över att kunna diskutera denna fråga, för på så sätt kan vi öka medvetenheten om till exempel olika sorters spannmål och deras skillnader, berättar Henrik.

I gårdsbutiken är det möjligt att köpa produkter tillverkade av Malmgårdens råvaror året runt. Utbudet består av allt från olika spannmålsprodukter till ett brett utbud av mjöl samt sylt, saft, honung och lakrits. Locke att förglömma bryggeriets sortiment. Produkterna säljs också i några butiker, men enligt Henrik finns där definitivt utrymme att växa.

– Vi har koncentrerat oss på produktion av råvaror och vi tillverkar våra produkter i samarbete med våra partner. Råvarorna kommer från oss och till exempel lakritsen görs här i byn av vårt emmervete. Sedan kommer den färdiga produkten till försäljning i vår butik, förklarar Henrik.

Malmgård levererar också råvaror till många bagerier och restauranger, och efterfrågan ökar stadigt.

– Vi levererar själv våra råvaror till beställarna och i mån av möjlighet bekantar vi oss alltid med deras

produkter i vilka råvarorna används. På så sätt lär vi oss också mycket och kan utveckla vår egen verksamhet och våra råvaror. Det är väldigt viktigt för oss, förklarar Henrik.

Många sorters spannmål

Malmgård strävar ständigt efter att utveckla nya sätt och produkter i vilka man kan dra nytta av gårdens råvaror. Det tankesättet gav också ursprungligen idén till herrgårdens bryggeriverksamhet när Henriks pappa Johan gick en kurs i öltillverkning.

– Han konstaterade att öl är ju en jordbruksprodukt eftersom den innehåller vatten, spannmål och humle. Och spannmål har vi ju, minns Henrik.

Så Johan tog med spelt från Malmgård till kursen i syfte att utnyttja den i ölen. I slutet av kursen föddes således en prototyp av Malmgård bryggeris första produkt: Dinkelölet. Namnet är tyska och betyder spelt. Ölet ingår fortfarande i bryggeriets sortiment.

Ekologiskt öl finns för närvarande inte i sortimentet, vilket beror på humlen.

– Vi har som mål att även börja odla humle, men vi har ännu inte hittat en lämplig plats eller sort för det. Förhoppningsvis kommer bryggeriet en vacker dag att också kunna producera ekologisk öl, funderar Henrik.

Trendskapare

Även om Malmgård har en lång och unik historia som de ömt vårdar, har herrgården även varit en pionjär

Malmgårdslott

Beläget i Lovisa, Östra Nyland.

Malmgård grundades 1606.

Släkten Creutz har ägt Malmgård sedan 1614. Den nuvarande huvudbyggnaden, Malmgårdslott, är byggd på 1880-talet.

Malmgård bedriver jord- och skogsbruk, turism och bryggeriverksamhet. Jordbruket är baserat på ekologiskt jordbruk, och gårdens specialitet är forntida vete.

Malmgård Bryggeri tillhör MBH Breweries Oy.

På sommaren ordnas guidade visningar på slottet.

Gårdsbutiken är öppen året om.

inom trender. Herrgården övergick till ekologiskt jordbruk flera år innan det slog igenom bland jordbrukare eller bland konsumenter, och även bryggeriverksamheten på Malmgård fick sin början precis under mikrobryggeriboomen. Är detta en tillfällighet, eller förutspår Malmgård även nästa trend inom livsmedels- och dryckesindustrin?

– Vi har inte ens tänkt på det här, men det stämmer att vi har varit banbrytare inom många trender, skattar Henrik.

Nu fokuserar Malmgård på att utveckla såväl sin egen verksamhet som odling, återförsäljning av råvaror samt samarbeten med restauranger, men även på att utveckla de tjänster och möjligheter som erbjuds till herrgårdens gäster.

– Malmgård är sist och slutligen ett familjeföretag och varje företagare vet att det är av största vikt att utveckla sin egen verksamhet.

Ekologiskt jordbruk kommer även i fortsättningen att utgöra hjärtat i Malmgårdens verksamhet, och nu fokuserar gården framför allt på hur man kunde öka den årliga skörden för det ekologiska jordbruket.

– Vi vill kunna efterlämna en bättre värld till nästa generation och mot det målet jobbar vi på Malmgård, säger Henrik. ■

REFINITIV LIPPER
FUND AWARDS2020 WINNER
NORDICS

Ålandsbanken Euro Bond bästa räntefond i Norden för sjunde året i rad!

Text **Jyri Suonpää** Foto **Jetro Stavén**

Placeringsfonden Ålandsbanken Euro Bond belönades nu för sjunde året i rad som den bästa räntefonden i sin kategori inom Norden. Finansbranschens högt uppskattade Refinitiv Lipper Fund Awards-priser publicerades i mars. Priserna tilldelas fonder som kontinuerligt kan överstiga den riskjusterade avkastningen för sin referensgrupp under en period på 3, 5 och 10 år. Urvalskriterierna är objektiva och gemensamma för alla fonder i gruppen och de baseras på entydiga och strikt kvantitativa kriterier. Refinitiv Lipper beskriver tillvägagångssättet i sin analys enligt följande:

– Den metodik och det tillvägagångssätt vi använder för att motivera utmärkelser ligger till grund för alla våra analyser. Detta, tillsammans med ett grundligt och djupt förvärv av fonddata, leder till en unik jämförelse- och värderingsuppfattning av de fonder som jämförs samtidigt som det säkerställer att priset även återspeglar stabilitet.

För Ålandsbanken Euro Bond påvisas stabiliteten bland annat genom att fonden har vunnit priser i alla granskningsperioder som Refinitiv Lipper använt.

Även analysbolaget Morningstar, som jämför fonddata och fonder i sina respektive klasser, har försett Ålandsbanken Euro Bond med fulla och bästa fem stjärnor i alla sina granskningscykler. Detta påvisar fondens framgång i förhållande till dess kontrollgrupper och jämförelseindex.

Att utvärdera framgången för en

enskild fond eller portföljförvaltare är alltid lite knepigt och aldrig helt entydigt. En fonds framgång kan vara en tillfällighet, och även bero på tur. Portföljförvaltaren har kanske lyckats under den specifikt undersökta perioden.

Effekten av denna slumpmässighet kommer emellertid att minska när avkastningshistorikens period förlängs. Om fonden och portföljförvaltaren under en period på flera år har kunnat överträffa de övriga företagen i jämförelsegruppen, det vill säga fonder med liknande investeringspolitik som investerar i liknande instrument, så har man säkert gjort något på rätt sätt.

Vi i ränteförvaltningen vill tro att receptet för framgång inte behöver vara särskilt komplicerat. En portföljförvaltare bör fokusera på var hen har den bästa komparativa fördelen. För oss är det kännedom om de nordiska företagen och kännedom om marknaden.

Tillräcklig diversifiering, långsiktiga investeringar och i synnerhet minimering av handelskostnader är utan tvekan faktorer som på ett positivt sätt påverkar vinsten.

Naturligtvis är även ett kunligt och kompetent team av

”Vi vill uppnå en så jämn avkastning som möjligt på lång sikt.”

största vikt. Att tro på det du gör, ha disciplin och en dos ödmjukhet är åtminstone enligt vår erfarenhet en förutsättning för framgångsrika investeringar.

Ålandsbanken Euro Bond är en aktivt förvaltat räntefond som investerar i utvalda ränteinstrument, som i huvudsak klassificeras som ”investment grade”, med vederbörlig hänsyn till de rådande marknadsförhållanden. Således avviker tidvis fondens investeringar och aktiva risk avsevärt från jämförelseindexet.

– Orsakerna till fondens framgång är bland annat en försiktig investeringsstil, med vilken vi vill uppnå en så jämn avkastning som möjligt på lång sikt, och favoriseringen av stabila nordiska företagslån, säger fondförvaltare Jarkko Toivonen vid Ålandsbanken Fondbolag Ab. ■

Förvaltarna i ränteteamet; från vänster Jarkko Toivonen, Pontus Soramäki och Jyri Suonpää

EKONOMISKA KRISER – EN HISTORISK TILLBAKABLICK

Världens ekonomier växer stadigt över tid. Ekonomiska kriser och börsnedgångar är inget nytt. Genom att lära oss mer om historien vet vi att det förr eller senare vänder, även om det kan ta sin tid. Det hjälper oss att se framåt.

Text **Anders Ström**

Foto **Adobe Stock**

Världshistorien har präglats av återkommande ekonomiska kriser som varit något utöver det vanliga skiftet från blomstrande tider till lågkonjunktur. Ofta har uppgång gått före fall. Åtminstone det har vi lärt oss av historien.

Bubblor i ekonomierna har uppstått på många olika sätt

genom århundradena och listan kan göras lång. Tulpanlökar, socker, kaffe, tobak, gruvor, vete, järnvägar, värdepapper, guld och olja är bara några exempel på den långa rad av tillgångsslag som bidragit till spekulativa uppgångar som slutat med krascher.

Även revolutioner, krig, terroristattacker, sjukdomar och svält har ödelagt samhällen och sänkt ekonomier. Det är inte första gången en pandemi sätter världsordningen på spel. Exempelvis spanska sjukan 1918–1920 har satt spår i den ekonomiska historien.

Uppgång och fall

Det som är gemensamt för många bubblor är att de ofta byggs upp,

växer och spricker i samband med ett paradigmskifte. Järnvägens genombrott i USA och Storbritannien på 1800-talet och it-hypen kring millennieskiftet är några exempel på det. Skedet i utvecklingen lockar till drömmar, förhoppningar och spekulatör. När priserna stiger lockas alltfler köpare att investera. Inte sällan med lånade pengar. Det gör att bubblan växer. Nästan alltid finns det tecken och varningssignaler på vägen, men det är svårt att hoppa av i tid. Först efteråt vet man vad som hände. Inte sällan är det en oförutsedd händelse som efter en tids förändringar på marknaden gör att bubblan spricker.

Alla kriser har inte sitt ursprung i börsfall. Men under de senaste

decennierna har finanskriser varit en vanlig orsak till ekonomiska kriser. Det gör att det fortfarande finns en del att lära av börskrascher i historien.

Börskraschen på Wall Street 1929

Efter första världskriget blomstrade ekonomin i länder som inte varit med i kriget och överhettningen ledde till sammanbrott. Världen drabbades av en deflationskris i början av 1920-talet. USA kom in i en högkonjunktur 1922 och landets ekonomi växte kraftigt under det gyllene tjugotalet. Under den här perioden kom konsumtionssamhället till. De goda tiderna fortsatte under hela decenniet med några tillfälliga bakslag 1924 och 1927. Västståndet, avbetalningsköp och lånemöjligheter gjorde att även

allmänheten började köpa aktier. Snart var nationen inne i ett börsrally som fick ett abrupt slut i slutet av oktober 1929 då börsen i New York föll kraftigt. Under det treåriga börsrasen utraderades värden på 30 miljarder dollar. Kraschen övergick i depression med fallande produktion, priser och handel. Var fjärde amerikan var utan arbete 1933.

Den svenske finansmannen Ivar Kreuger drogs med i den stora börskraschen. Hans företag kunde inte betala skulderna som uppgick till 10 miljarder kronor. Efter tändstickskungens död 1932 uppdagades det att hans globala imperium hade byggts upp med gigantiska lån och komplicerade finansieringslösningar. På toppen var Ivar Kreuger en av världens rikaste män. Efter kraschen blev han själva sinnebild för en framgångsrik persons uppgång och fall.

Den långdragna ekonomiska krisen spred sig till Europa. Både Sverige och Finland drabbades av arbetslöshet.

Det glada åttioatalet och svarta måndagen 1987

Efter andra världskriget växte de nordiska välfärdsländerna fram. Sverige hade stora exportframgångar under rekordåren på 1960- och 1970-talet. Samhällsekonomi blomstrade och framtidstron var stark. Finland utvecklades enormt under den här tiden och industrin fick vind i seglen. Efter Helsingforsbörsens törnrosasömnen under större delen av 1950- och 1960-talet klättrade kursen brant från 1968 till 1973. Men därefter drog oljekrisen 1973–1974 in de nordiska länderna i ett ekonomiskt mörker.

När det glada åttioatalet kom stärktes den svenska ekonomin och avregleringar inom kreditmarknaden och bankernas vilja att låna ut pengar eldade på investeringarna i fastigheter och värdepapper. Men det satsades även stora pengar på konst, antikviteter och lyxkonsumtion. Yuppienallar och finansvalpar blev kännetecken för tiden. Men

festen tog slut 1987 när världens kurser föll dramatiskt. På den svarta måndagen 19 oktober sjönk det amerikanska aktieindexet Dow Jones med nära 23 procent. Det var det största börsfallet någonsin på en enskild dag. På grund av fallet förlorade Stockholmsbörsen 40 procent av sitt värde på bara några veckor. Däremot påverkades inte realkonomin och Stockholmsbörsen slutade på ett litet minus.

Även Finlands ekonomi blev överhettad under 1980-talet. Men landets kris började inte förrän 1989 efter en lång uppgångsperiod på Helsingforsbörsen sedan slutet av 1970-talet.

Fastighets- och bankkrisen i början av 1990-talet

Det dröjde inte länge innan den svenska ekonomin rusade uppåt igen. I slutet av 1980-talet var spekulationerna i kommersiella fastigheter i full gång. I början av 1990-talet drabbades Sverige av både fastighetskris och bankkris.

I Finland förbättrades ekonomin avsevärt under senare delen av 1980-talet och tillväxttalen var bland Europas högsta. Arbetslösheten var strax under 3 procent. Men den överhettade ekonomin ledde till att den finska banksektorn gick in i en kris i början av 1990-talet. Den höga skuldnivån, hög arbetslöshet och många osäkra krediter bidrog till problemen. Den finska ekonomin hade dessutom drabbats av förändringarna på världsmarknaden när den bilaterala handeln med Sovjetunionen minskat dramatiskt efter Berlinmurens fall 1989.

It-bubblan som sprack 2000

I slutet av 1990-talet präglades näringslivet i USA, Storbritannien och Norden av en ny guldrusch. Inte minst i Sverige och Finland. Med förhoppningar om en evig tillväxt utan krav på lönsamhet gjorde unga entreprenörer entré på den globala marknaden med fokus på it och internet. Riskkapitalet drogs till den

Historiska kriser i urval

Prisrevolutionen på 1500- och 1600-talet

Holländska tulpanlöskraschen 1636–1637

Palmstruchska bankkrisen i Sverige 1663

Bank Royale-skandalen i Frankrike 1710-talet

Latinamerikanska gruvkrisen 1825

Brittiska järnvägs-krisen 1846–1850

Guldkraschen i USA 1860

Västeuropas sista hungersnöd i Finland 1867

Järnvägs-krisen i USA 1873

Internationell finanskris 1877–1878

Internationell finanskris 1907–1908

Första världskriget 1914–1918

Ryska revolutionen 1917

Finska inbördeskriget 1918

Internationell deflationskris 1921–1922

Den stora börskraschen i USA 1929

Kreugerkraschen 1932

Internationell depression 1932–1933

Andra världskriget 1939–1945

Första oljekrisen 1973–1974

Inhemsk fastighets- och bankkriser i Finland och Sverige i början av 1990-talet

Japans finans- och fastighetskris 1990–1992

Asienkrisen 1997–1998

Terrorattackerna i USA den 11 september 2001

Global finanskris 2008–2009

Coronakrisen 2020

nya ekonomin och börskurserna rusade i höjden. I it-hypen på de nordiska börserna ingick tunga företag som Ericsson och Nokia, men också en lång rad av förväntningsbolag som ökade snabbt i värde. Starten för it-boomen sägs vara börsintroduktionen av Netscape i augusti 1995. Mellan 1996 och 2000 steg amerikanska Nasdaqs index med över 700 procent. Men på våren 2000 sprack it-bubblan. Efter en uppgång på 80 procent på bara fem månader nådde Stockholmsbörsen sin toppnotering den 6 mars. Under tre år gav den svenska börsen en negativ avkastning på totalt 70 procent.

På Helsingforsbörsen föll index

med 15 procent på en dag 2001 i samband med it-bubblan.

Finanskrisen 2008

Den senaste finanskrisen började på husmarknaden i USA genom att osäkra lån såldes vidare genom komplexa strukturella produkter till orealistiska värden. När banker och finansinstitut började förlora pengar saknades det kapital i det amerikanska banksystemet och bankerna slutade att handla sinsemellan. Det gjorde att den interna bankmarknaden kollapsade hösten 2008. Som en följd av det gick finansinstitutet Lehman Brothers i konkurs. Det blev början på en global finanskris som spred sig över världen. Det resul-

”Det enda vi vet efter att ha varit med om kriser förut är att det förr eller senare vänder.”

terade bland annat i den isländska bankkrisen och Lettlands finanskris. Även de nordiska länderna drabbades av ekonomisk kris. För investerare över hela världen var 2008 ett mycket tungt år. Inte minst i Stockholm och Helsingfors där börskurserna halverades.

Tillfällig nedgång efter lång uppgång

Efter den senaste finanskrisen växte de västerländska ekonomierna sig allt starkare. Med undantag för två tillfälliga nedgångar 2011 och 2018 på grund av eurokrisen, Greklands låneproblem och tillfällig börsoro ökade värdet stadigt på Stockholmsbörsen under drygt tio år.

Men i början av 2020 slog coronakrisen hårt mot världens börser. Under mars föll Stockholmsbörsen med 13 procent, Dow Jones backade med 14 procent och Euroländernas index Stoxx föll med 16 procent. Stockholmsbörsen backade hela 20 procent under februari och mars, men index hämtade sig en aning under april. Måndagen den 9 mars sjönk Helsingforsbörsens index med drygt 7 procent. Det var nästan lika mycket som amerikanska Dow Jones index som hade sitt kraftigaste fall under en dag sedan den senaste finanskrisen. Det världsomspännande börsraset fick ny fart på torsdagen samma vecka,

när Helsingfors OMXH-index föll med över 10 procent under dagen. Samma dag föll Stockholmsbörsen med över 11 procent. Det var det största börsfallet i Sverige under en dag i modern tid.

Det som hade börjat som en hälsokris övergick snart i en ekonomisk kris som drabbade samhällen över världen i olika hög grad. Snabbt, globalt och medialt blev kännetecken för krisen.

BNP beräknas enligt Finlands bank minska med 1,5 till 4 procent under 2020 till följd av coronaviruspandemin.

Historiskt sett är inte coronakrisen en finansiell bubbla i vanlig mening, men det kraftiga fallet på

världens börser kom efter en lång uppgångsperiod. Få anade att det var ett nytt virus som skulle bryta den positiva trenden på världens börser.

Hur djupa de ekonomiska följderna av krisen blir vet vi inte ännu. Inte heller hur länge den sträcker sig. I en tid av osäkerhet och oro är det svårt att göra några prognoser. Det enda vi vet efter att ha varit med om kriser förut är att det förr eller senare vänder. Kriser kommer och går.

Den historiska statistiken för börs och BNP visar att den långsiktiga tillväxten varit stabil över tid. Under längre tidsperioder visar sig kriser och kraftiga börsnedgångar som hack i kurvan. Inte som skillnad mellan toppår och bottenår. ■

Källor:
Hufvudstadsbladet, Yle och Kim Lindströms artikel "Från Törnrosa-sömn till överhettning. Helsingforsbörsen genom tiderna", Ekonomiska samfundet 2017.

Anders Ström är författare och fri skribent. Han har bland annat skrivit Investeringsboken – din guide till ekonomiskt oberoende. Artikeln är skriven 03/2020.

PRIVATE BANKING

– *den bästa placerings-
lösningen för dig*

Syftet med Private Banking-konceptet är att hjälpa dig och din familj i livets alla skeden. Som Private Banking-kund får du ett eget team av specialister inom förmögenhetsförvaltning, finansiering och juridik. En heltäckande finansiell planering täcker bland annat placerings- och finansieringslösningar, skatte- och familjejuridisk rådgivning samt försäkringsalternativ.

Text **Nina Laakkonen** och **Crista Hietala** Foto **Jan Lönnberg**

En grundlig analys av hur din situation ser ut just i dag är en förutsättning för att vi ska kunna hjälpa dig att nå dina mål. Vår placeringsverksamhet grundar sig på erfarenhet och förmågan att hitta nya lösningar.

Förtroende och personlig service är kärnan i vår placeringsverksamhet. Eftersom placeringsbehoven ändras enligt målsättningar och livssituation, har varje kund en egen Private Banker samt en gemensamt fastställd strategi.

Förmögenhetsförvaltning kärnan i Private Banking

För att säkerställa den bästa möjliga förmögenhetsförvaltningen krävs en helhetssyn. Ålandsbanken skiljer sig åt från de traditionella förvaltarna genom att vi även erbjuder våra kunder finansiering vid behov.

Vi styrs av förståelsen för din

situation i dag och dina förväntningar inför morgondagen. Många funderar på möjligheten att flytta utomlands efter pensioneringen, och då måste planeringen göras så att man undviker dubbelbeskattning. Gällande placeringslösningar måste man även fundera på olika möjligheter och vilka eventuella risker de medför, på placeringshorisonten samt förväntningarna på avkastningen. Genom diskussioner tillsammans med din Private Banker kan du öka din förståelse både om finansmarknaderna och om din egen risktolerans.

Vår hemmamarknad för placeringsverksamhet är Norden men vi placerar globalt genom öppen arkitektur, vilket betyder att vi använder utomstående aktörers fonder av hög kvalitet för att nå alla marknader och möjligheter när vi placerar. Förutom sedvanliga placeringsfonder samt direkta aktie- och ränteplaceringar

***”Vi styrs av
förståelsen för
din situation i
dag och dina
förväntningar
inför morgon-
dagen.”***

använder vi även till exempel alternativa placeringar och börsnoterade indexfonder i vår förvaltning.

Hållbarhet är en viktig del i all vår placeringsverksamhet

År 2010 undertecknade vi FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (UN PRI), som tillsammans med ansvarsfull kreditgivning, socialt ansvar och miljöansvar är kärnan i vår hållbarhetsstrategi. I december 2019 undertecknade vi ytterligare FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet. Åland Index, världens första bankindex för uppföljning av sin egen miljöpåverkan, är kopplat till alla våra betalkort. Genom att erbjuda indexet även för andra banker jobbar vi med att engagera hela branschen i det gemensamma ansvaret för en mer hållbar framtid.

Välkommen till en bank som värdesätter dig och miljön! ■

Med ett driv som Österbottens företagare förtjänar

Det är inte konstigt att Private Banker Åsa Backman har fått de österbottniska företagarnas förtroende. Hon är nämligen deras spegelbild. Med fötterna på jorden ser hon möjligheter vart än hon ser – och saker ska göras i dag, inte i morgon. Dessutom har hon ett särskilt knep för hur hon rivstartar dagen.

Text **Jocke Enegren** Foto **Esa Siltaloppi** och **Adobe Stock**

Det råder ingen tvekan om att Åsa Backmans meritförteckning är avslöjande läsning. Där finns en röd tråd med vilken ett karaktärsdrag prydligt tråcklas ihop: modet att bege sig ut på okända vatten. Lustigt nog är just vatten och tråd viktiga element i hennes personliga utveckling.

Åsa växte upp i Korsholms skärgård, på Björkö knappt 40 kilometer nordväst om Vasa. Björköby hade på den tiden egen skola, butik och bank.

– Vi levde aningen isolerat, men på många sätt idylliskt. Min morfar Leander Wiik var fiskare och farfar Karl Backman var båtbyggare, så jag känner en stark koppling till skärgårdslivet och havet, säger Åsa.

Att som liten flicka ha en båtbyggande farfar har ju sina fördelar: Karl snickrade raskt ihop både dockhus och vaggor till barnbarnens dockor.

– Men det var inte några enkla

”En av de bästa sakerna med mitt jobb, förutom alla intressanta människor jag får träffa, är att fundera ut nya koncept och sätt att göra jobbet på.”

byggen, dockhusen var utsmyckade med omsorg och eftertanke. Han hade verkligen det kreativa i sig.

Så det är inte förvånande att Åsa också kände en dragning till det kreativa. Efter att ha gått bildkonstlinjen vid Vasa övningsskolas gymnasium fortsatte hon till Åbo där hon studerade kläddesign. Studierna skulle komma att ta henne både till Stockholm och Paris. I Stockholm praktiserade hon som designassistent till Carin Rodebjer på klädföretaget Rodebjer och i Paris sydde hon kläder för den svenska designern Anika Skärström.

Att på nära håll följa med de båda kvinnliga företagsledarna och deras arbete gav Åsa en viktig insikt. Ifall hon själv en dag skulle starta eget var det nödvändigt att lära sig hur ett företag drivs framgångsrikt.

Därmed var nästa hållplats på hennes livsresa given, det var dags för Svenska handelshögskolan

och studier i entreprenörskap och företagsledning.

– Det var jättebra att jag valde den linjen. Jag hittade det jag ville satsa på och samtidigt insåg jag att formgivning inte var det jag ville jobba med i framtiden. Den utbildningen fick bli min hobby. I dag har jag ett litet syrum hemma som jag använder från och till, att sy är bra terapi.

Att välja rätt bank

2015 fick Åsa sina magisterspapper och det var dags att se sig om efter ett lämpligt jobb. Hennes maggropskänsla sade henne att bankbranschen kunde vara något att snegla på. Men vilken bank skulle hon närma sig?

– Jag var nyfiken på Ålandsbanken och dåvarande kontorschef Lars Lönnbld är hemma från grannön Replot, så min pappa kände till honom och beskrev Lasse som en bra typ.

På Vasakontoret fanns också en annan ”bra typ” som skulle spela en avgörande roll i Åsas framtid.

– Joel Sunabacka hade läst samma kurser som jag på Hanken. Vi hade inte umgåtts desto mer, men han insåg att det behövdes förstärkning på Vasakontoret så han övertalade Lasse att ge mig en chans.

I dag har Joel Sunabacka övertagit stafettpippen efter Lars Lönnbld och är Åsas chef. Också om titlarna ►

Åsa Backman

Född 1988

Familj Mamma, pappa, syster och sambo.

Senaste lästa bok

Narconomics: *konsten att driva en drogkartell* av Tom Wainwright.

Mat jag gillar Jag tycker om att föräta mig på rätter. Just nu äter jag gärna avokado med alltför mycket citronpeppar.

Dold talang Jag kan allt om de europeiska kungahusen.

Det bästa österbottniska ordet Frass (alltså hankatt)

Det senaste jag sydde

Jag lappade min kollegas byxor för en tid sedan. Annars blir det mest klänningar.

Fritid Gym och högintensivträning som Tabata och Body Combat. Jag har testat på allt från friidrott och volleyboll till balett. Nu senast har jag fastnat för boxning.

Om jag inte jobbade på Ålandsbanken skulle jag förhoppningsvis vara företagare!

► verkar vara något som man i Vasa lämnar i paraplystället på morgonen.

– Vi är ett glatt gäng i olika åldrar som trivs i varandras sällskap och gärna umgås utanför jobbet så jag trivs superbra, säger Åsa.

Väl ombord på skutan började hon i kassan, fortsatte som Premium Banker och hösten 2017 blev titeln Private Banker.

– Jag är väldigt nöjd med att jag gick den vägen, det var en bra inkörspport. Jag fick en bred bild av banking och kundfrågor. Dessutom lärde jag känna våra kunder och redan när jag jobbade i kassan började vi kontakta nya kunder, vilket i sin tur gav mig en inblick i de många fina företagen vi har här i Österbotten.

Att tänka stort, satsa och lyckas

Då just de österbottniska företagen är den huvudsakliga målgruppen för Vasateamet sätter det också tonen för hur man jobbar. Att företagarna skulle släppa allt och köra långt för att besöka banken är inget som Åsa förväntar sig, istället är det uppsökande verksamhet som gäller.

– Vi åker kors och tvärs över hela Österbotten för att träffa våra kunder, men den här våren har vi fått hitta nya arbetssätt. Det bästa med det här jobbet är att jag får träffa dem som har grundat intressanta bolag och höra dem berätta om sitt liv. Det blir alltid tydligt att det ligger mycket hårt arbete bakom. Det är

roligt att besöka ett bolag mitt i skogen som visar sig vara marknadsledande i Europa eller världen! Det är så häftigt att de vågar tänka stort, satsa stort och lyckas stort. Vad kan vara mer inspirerande än det?

Och att göra företagsbesök som ambassadör för Ålandsbanken gör inte jobbet svårare precis.

– Det finns en klar nyfikenhet på vad Ålandsbanken är för bank. Det finns ju så många kopplingar mellan Österbotten och Åland, släktbanden är täta och företagargendan är den samma.

Lägg till det Anders Wiklöfs Lepplaxrötter eller det faktum att Stefan Wiklund och Antti Valkama, alltså herrarna bakom bankens framgångsrika bostadsfonder, är hemma från Jakobstad.

– Här i Österbotten litar man på en österbottning, säger Åsa.

Att knäcka svåra nötter

Mycket av hennes jobb handlar om att säkra det kapital som företagen har byggt upp, att bygga upp en placeringsportfölj vid sidan av företagets verksamhet.

– Med tanke på de senaste årens ränteläge har det varit en konstant utmaning att erbjuda lågriskplaceringar istället för att företagaren ska ta risker med sina hårt införtjänade slantar. Men jag upplever att kunderna har uppskattat våra förslag på hur riskerna kan spridas på ett förnuftigt sätt.

"Det finns en klar nyfikenhet på vad Ålandsbanken är för bank. Det finns ju så många kopplingar mellan Österbotten och Åland."

En annan viktig fråga att dryfta med kunderna är planerna för generationsskifte.

– Förr eller senare måste man som företagare ta ställning till de frågorna och vi jobbar mycket med våra kunder för att hitta de bästa lösningarna. Generationsskifte är något som många tycker är en svår och jobbig fråga, ett bolag är ju ofta företagarens bebis. Därför uppskattar de enormt när vi kan hjälpa dem att bena ut tankarna så att de kommer ett steg vidare.

I Åsas jobb med att sy ihop individuella lösningar på de här utmaningarna hittar vi förstås också en parallell till hennes bakgrund som kläddesigner.

– Många som hör om min designbakgrund tycker det är konstigt att jag hamnat i bankvärlden, men sanningen är att jobbet som Private Banker kan göras så kreativt man vill göra det. En av de bästa sakerna med mitt jobb, förutom alla intressanta människor jag får träffa, är att fundera ut nya koncept och sätt att göra jobbet på. Det gäller att se alla de möjligheter som finns.

Det säger sig självt att Åsas dagar kan bli både hektiska och långa. Men det verkar inte bekymra henne. Hon har nämligen sitt eget trick för hur hon ger sin dag en flygande start.

– Jag dricker varken kaffe eller te. Men jag dricker ett glas kall O'boy varje morgon. Det är det bästa sättet att vakna på. ■

”I Vasa vill vi vinna tillsammans”

Text **Joakim Enegren** Foto **Esa Siltaloppi**

Något har hänt i Vasa. Ålandsbankens kontor har förvandlats till en högoktanig framgångssaga som får de lokala företagarnas uppmärksamhet. Några magiska trick finns inte i bakfickan, men nog en gammal sanning.

– Vår duktiga personal har gjort det här möjligt, säger kontorschef Joel Sunabacka.

Låt oss börja med ett kort, men beskrivande, sifferexempel. När Ålandsbanken stängde sina böcker för jubileumsåret 2019 hade den totala mängden förvaltad kapital i koncernen ökat med 23 procent. I Vasa var ändå motsvarande siffra hela 36 procent. Det säger något om vilket drag under galoscherna man har.

När Joel Sunabacka började på banken 2013 blev han den sjätte anställda på Vasakontoret. I dag är man 15 personer.

– Det är en stor tillväxt på personalsidan, och vi har rätt personal på rätt plats, säger Joel.

Det betyder i klartext att teamet i Vasa har tagit Ålandsbankens Private Banking-strategi till sitt hjärta.

– Vi har satsat stenhårt på Private Banking-erbjudandet.

”Har du inte roligt så gör du inte gott resultat.”

I dagsläget har vi fyra Private Bankers som ansvarar för kunder med en förmögenhet kring en miljon euro. Utöver de fyra jobbar jag som kontorschef och sköter samtidigt mina egna kunder, säger Joel.

Låt oss fira våra framgångar

Att i en smekande medvind tala sig varm för sin duktiga personal brukar höra till de förväntade självklarheterna. Men Joel har inget emot att borra djupare i vad det egentligen betyder.

– Efter att vi tillsammans har gått igenom bankens målsättningar sätter vi upp våra egna delmål. Och vi firar varje gång vi når ett delmål. Vi använder vår egen fritid för att göra något roligt tillsammans. Våra starka resultat hänger ihop med att vi har det roligt på jobbet. Har du

inte roligt så gör du inte gott resultat och därför är det så viktigt att fira tillsammans.

Aktiviteter som teamet har hunnit prova på är allt från luft yoga och crossfit till gemensamma kockkvällar och vingårdsbesök (ja, Sundom Wine är ett gott exempel på Österbottens djärva företagsamhet).

Det här är en gemenskapsstrategi som bevisligen fungerar, inte bara internt utan också mot omvärlden.

– Kunderna märker att vi trivs på jobbet, den goda andan förmedlas även till dem.

Joel ser också en tydlig skillnad i att verkligen trivas med sina kollegor.

– Här i Vasa är vi ett samman-svetsat team som vill vinna tillsammans, också om vi förstås utmanar varandra. Alla vill vi lyckas lite bättre ►

► än andra, men vi vill också att kollegan ska lyckas.

Låt oss knacka på här!

Så hur planerar Joel att hålla uppe den höga takten och de goda resultaten? Tydligt genom att skruva upp tempot ytterligare – och samtidigt vidga vyerna.

– Vi är ju mycket mobila och besöker kunder längs kusten från Närpes i söder till Karleby i norr. Medan vi har väldigt bra grepp om de svenskspråkiga företagen så ligger nästa stora möjlighet inåt landet och de mer finskspråkiga trakterna, till exempel Seinäjoki.

I Vasakontorets ambition att hålla ångan uppe har han en stilla förhoppning om att kunna minimera den tid som allt pappersarbete tar. Också om Ålandsbanken är en föregångare inom digitala alternativ så producerar olika myndighetskrav

mängder med papper.

– Pappersjobbet tar mycket av kundtiden. Det är en utmaning. Smidigare kundprocesser skulle gynna alla: oss, kunderna och miljön, säger Joel.

Låt oss gå vår egen väg

Parallellt med det dagliga kundarbetet funderar man i Vasa mycket kring koncept som kan intressera kunderna så pass mycket att de väljer att ge av sin tid.

Ett upplägg som visat sig vara framgångsrikt är seminarium och informella träffar där banken håller sig i bakgrunden och istället ger mikrofonen till intressanta företagare. I vintras arrangerade man ett hållbarhets- och innovationsseminarium som uppskattades av både gästerna och journalisterna på plats.

– Efteråt fick våra samarbetspartner Solar Foods och Doconomy

”En bank ska vara konservativ vad gäller kundernas placeringar, men vårt arbetssätt ska vara innovativt.”

stort utrymme i lokalpressen och våra gäster kände att de hade fått en rejäl dos kunskap och inspiration. Det är så jag vill att vi bedriver en rolig och givande bank, då trivs alla, säger Joel Sunabacka och fortsätter:

– En bank ska vara konservativ vad gäller kundernas placeringar, men vårt arbetssätt ska vara innovativt. För att kunna tävla framgångsrikt mot de stora jättarna måste man hitta på något annat. ■

Övre raden från vänster: Joel Sunabacka, Mikko Haavisto, Cecilia Sjövall, Åsa Backman, Jens Enholm, Jaana Rosenlöf, Ulla Hirvonen. Nedre raden från vänster: Raili Saaranen, Robert Nordbäck Clarissa Lindgård, Sofia Näs och Mia Nybacka. Från bilden saknas Juha Ilmonen.

Placeringsförsäkringarnas och kapitaliseringsavtalens

BESKATTNING HAR ÄNDRATS

Beskattningspraxis för partiella uttag från ett försäkringsavtal motsvarar från och med början på 2020 exempelvis fondinvesteringarnas skattemässiga behandling.

Avtalets avkastning beskattas fortfarande inte årligen, utan först då avtalet sägs upp eller vid uttag av medel. Även byte av placeringsobjekt inom avtalet är skattefria.

Text **Jarno Vahla**

Foto **Markus Spiske/Unsplash**

Vid uttag av medel från en placeringsförsäkring eller ett kapitaliseringsavtal betraktas nu avkastningens relativa andel av medlen på kontot som skattepliktigt inkomst. Sedan början av 2020 anses andelen skattepliktigt kapitalinkomst på uttagsbeloppet vara den relativa del som vid uttagstidpunkten motsvarar andelen avkastning av det totala försäkringsvärdet. Resterande belopp av uttaget är skattefritt återbetalning av kapital. Samma praxis gäller även placeringsförsäkringar och kapitaliseringsavtal som tecknats av företag, där vinsten är skattepliktig inkomst i enlighet med näringsbeskattningsslagen.

Lagändringen påverkar också beskattningen av en försäkring som går med förlust. Vid en eventuell förlust vid avtalets upphörande, det vill säga om besparingarna i försäkringen under hela försäkringsperioden förblir mindre än det investerade kapitalet, kan försäkringstagaren dra av förlusten från andra skattepliktiga kapitalinkomster under försäkringsåret. För företag är förlusten avdragsgill som en utgift

för näringsverksamheten.

Den befintliga lagstiftningen gällande placeringsförsäkringar var över 20 år gammal, så en lagändring var väntad. Den nya lagen medför att placeringsförsäkringarnas beskattning blir mer rättvis i förhållande till övriga indirekta placeringsformer.

Även efter skatteändringen erbjuder placeringsförsäkringen och kapitaliseringsavtalet en flexibel och administrativt effektiv lösning för en långsiktig placering.

- *I samband med eventuellt byte av investeringsposter betalar du inte skatt på eventuell vinst och det är heller inte nödvändigt att rapportera eventuella försäljningsvinster i beskattningen.*
- *Vinsten beskattas först vid uttag eller då försäkringen löper ut.*
- *I placeringsförsäkringen kan du styra dina pengar som du vill utan ett separat testamente.*
- *Vid dödsfall beskattas försäkringersättning till nära anhöriga i samband med arvsskatt. Ersättning till övriga än nära anhöriga utgör skattepliktigt kapitalinkomst i sin helhet.* ■

Exempel:

När du tar ut kapital ur en försäkring betalar du skatt i samma förhållande som andelen eget kapital och vinsten är, det vill säga:

- 1.** *Du har investerat 80 000 euro eget kapital i en placeringsförsäkring och värdet har stigit till 120 000 euro. Andelen eget kapital är alltså två tredjedelar, och vinsten en tredjedel.*
- 2.** *Du väljer att ta ut 15 000 euro ur försäkringen.*
- 3.** *På en tredjedel behöver du betala skatt; på 5 000 euro är skatten alltså 1 500 euro. Skatten är 30 procent enligt den allmänna skattesatsen för kapitalinkomst.*
- 4.** *Summan du får i handen är således 13 500 euro.*

A red and white lifebuoy is hanging on a dark wooden wall. To the left of the lifebuoy, a fishing net is draped over the wall. The lifebuoy has a red upper half and a white lower half, with a black and white rope around it. The text 'TRYGG – Mer trygghet både hemma och på resan' is overlaid on the left side of the image.

TRYGG – Mer trygghet både hemma och på resan

Trygghet, både hemma och på resan, är en av hörnstenarna i Ålandsbanken Premium och Private Banking. Därför har vi tagit fram tjänsterna ID-stöldsupport, Web Cleanup, StopService och ett brett paket av kortförsäkringar som du får genom ditt Östersjökort Mastercard Premium Gold och Private Banking Gold.

ID-stöldsupport – råd och hjälp vid identitetsstöld

ID-stöld är ett växande samhällsproblem. Tänk dig att någon stjälar din identitet – du kanske tappar din legitimation på bussen eller är oförsiktig med dina personuppgifter på internet. Efter det köper någon mobiltelefoner och datorer i ditt namn och skaffar också kreditkort, tar banklån och kopierar nycklar till din bostad. För att försena upptäckten ställer tjuven dessutom om din post.

När bedrägeriet avslöjas kan din tillvaro bli en mardröm, med stora ekonomiska konsekvenser. Vad ska du göra om du upptäcker att just du blivit utsatt för ID-stöld? Och hur kan du minska risken för att hamna i den situationen? Som Premium- eller Private Banking-kund hos Ålandsbanken får du hjälp med att både minska risken för att bli utsatt och praktisk hjälp med att lösa en eventuell ID-stöld.

Om du misstänker att din identitet har blivit stulen tar du kontakt med Ålandsbankens ID-stöldsupport. Du får en personlig handläggare som hjälper dig genom hela processen eller får fullmakt att ta över och driva ditt ärende. Bakom din handläggare finns ett helt team av experter. Tillsammans kartlägger ni omfattningen och begränsar skadan genom att stoppa vidare försök till bedrägeri och kontakta fordringsägare.

Du får hjälp med:

- ✓ att bestrida och avvisa obefogade betalningskrav
- ✓ att upprätta bedrägerispärr hos kreditupplysningsföretag
- ✓ att kräva att orättmätiga anmärkningar i kreditupplysningsdatabaser avlägsnas

Web Cleanup – hjälp med att ta bort oönskat innehåll från internet

Vad gör du om någon lagt ut kränkande uppgifter om dig eller någon i din familj på webben? Har dina e-postkonton hackats eller har du upptäckt falska profiler i ditt namn? Vad gör du om dina barn hängs ut och mobbas i nätforum? Många av oss kan förr eller senare råka ut för obehagliga händelser på webben.

Som Ålandsbanken Premium- eller Private Banking-kund kan du känna dig trygg på nätet med tjänsten Web Cleanup. Du kan endera få vägledning i hur du själv raderar oönskat innehåll eller låta Web Cleanup ta över och driva ditt ärende. Väljer du att låta Web Cleanup driva ditt ärende, får du en personlig handläggare och hålls uppdaterad under processens gång. Du får även råd om hur du ska undvika liknande problem i framtiden samt hur du minskar risken för att hamna i en utsatt situation. Har du barn, får du handledning i de appar och sociala medier som dina barn använder samt råd om vad du som förälder ska vara extra uppmärksam på.

Du får hjälp med:

- ✓ att avlägsna oönskade och kränkande kommentarer, bilder och videoklipp
- ✓ att radera falska profiler på sociala medier, såsom Facebook och Twitter
- ✓ att ta kontroll över hackade e-postkonton och användarkonton
- ✓ förebyggande rådgivning om trygg användning av internet

ID-stöldsupport och Web Cleanup erbjuds i samarbete med cxLoyalty International

StopService – ökar din trygghet

Registrera dina kort, ditt mobilnummer och även ditt passnummer hos spärrtjänsten StopService så ökar du din trygghet.

Detta ingår:

- ✓ Med spärrtjänsten kan du, med ett enda telefonsamtal dygnet runt, spärra alla dina registrerade betal- och kreditkort samt mobiltelefonen. Du registrerar enkelt uppgifterna hos StopService via Internetkontoret.
- ✓ Om du blir av med plånboken under resan skickar vi nödkontanter till dig så fort som möjligt.
- ✓ I nödfall skickar vi även ersättande biljetter för hemresan.
- ✓ Med numrerade nyckelbrickor återfår du dina borttappade nycklar.
- ✓ Med hjälp av kodade personliga bagagebrickor returneras förlorat bagage till dig.

Kortförsäkringar

Du får ett brett paket av kortförsäkringar genom ditt Östersjökort Mastercard Premium Gold och Private Banking Gold.

Paketet innehåller:

- ✓ En omfattande **reseförsäkring** som gäller vid olyckor och sjukdomar både under inrikes- och utrikesresor. Du behöver inte ens betala resan med kortet för att försäkringen ska gälla. Försäkrade är – förutom du själv – medresande maka/make/sambo samt barn, barnbarn, styv-, adoptiv- och fosterbarn under 23 år som bor stadigvarande i samma hushåll som kortinnehavaren.
- ✓ En **identitetsstölds-försäkring** som täcker bland annat juridiska kostnader, inkomstbortfall, betalningskrav och diverse utgifter som uppstår om någon olovligt använder ditt namn och personbeteckning för att öppna kredit- eller bankkonton.
- ✓ En **prisskydds-försäkring** som ersätter skillnaden i pris mellan en vara som betalats med kortet i Finland och samma vara som inom 30 dagar från köpet inom landet säljs till ett lägre pris. Det lägre priset ska vara till allmänt utbud och tillgängligt för alla.
- ✓ En **köpskydds-försäkring** som ersätter skador eller defekter på en vara som betalats med kortet i något av de nordiska länderna. Försäkringen gäller till exempel vitvaror, hemelektronik, möbler och mobiltelefoner.
- ✓ En **Hole-in-One-försäkring** som ger dig möjlighet att fira med spelkamraterna för upp till 500 euro. Spelavgiften behöver inte vara betald med kortet. Gäller även på hemmaplan.

Förebygg oväntade händelser i framtiden

SE ÖVER DIN JURIDISKA STATUS I DAG!

Text **Helena Forsgård** och **Karl-Wilhelm Lindgren** Foto **Jetro Stavén**

– Vår önskan är att alla ska veta hur just deras juridiska status ser ut. Vi ser till kundens bästa och hjälper dem med att få sina juridiska dokument i skick. Det säger kundjuristerna som jobbar med juridisk rådgivning för privatpersoner gällande familje- och arvsrättsliga frågor.

Juristerna kan hjälpa till med både privat- och bolagsrättsliga ärenden. På privata sidan kan det handla om allt från äktenskapsförord, testamenten och intressebevakningsfullmakter till att upprätta bouppteckningar och skriva köpebrev. De bolagsrättsliga frågorna kan exempelvis gälla bolagsbildning, aktieägaravtal och generationsväxlingar.

Livet är händelserikt och det enda man egentligen kan vara säker på är att saker och ting kommer att förändras. Oavsett om man blir sambo eller gifter sig, får barn, köper bostad eller startar ett företag så kommer de beslut man fattar att få juridiska konsekvenser. Samma gäller när familjesituationen ändras, en anhörig går bort eller när man vill lämna över sitt bolag till nästa generation.

– Vi tycker att det är viktigt att våra kunder känner till sin juridiska status under alla skeden i livet. Om man vet förutsättningarna kan man göra ett aktivt val och själv bestämma om man vill ändra på resultatet.

Kundjuristerna jobbar med

”Om man vet förutsättningarna kan man göra ett aktivt val.”

helhetslösningar, så kallad finansiell planering. Med finansiell planering avses en helhetsgenomgång av ekonomin, innefattande placerings- och finansieringslösningar, skatte- och familjejuridik samt placeringsförsäkringsalternativ. En viktig del av kundernas förmögenhetsplanering är att beakta beskattningen och familjejuridiken. Inom familjejuridiken får kunderna hjälp med att se över sin situation och se till att alla viktiga handlingar såsom testamente, äktenskapsförord och intressebevakningsfullmakter är i sin ordning. Bankens försäkringslösningar kan tillföra olika fördelar till placerandet och kunderna får hjälp att hitta den lämpligaste lösningen utifrån deras behov och önskemål gällande placeringsobjekt.

Vid ett generationsskifte eller en företagsförsäljning kan juristerna, tillsammans med bankens samarbetspartner, erbjuda kunden den erfarenhet som krävs för att ge råd och förslag på bästa möjliga lösning.

Hur ska man veta?

För alla skeden i livet finns en gemensam nämnare; det är alltid

lättare om man gör rätt från början, det vill säga ser till att de juridiska dokument som reglerar såväl familje- som företagsrättsliga frågor är i skick. Allt för att förebygga att man råkar ut för oväntade och oönskade överraskningar i framtiden och för att minimera risken för framtida tvister.

Men hur ska man veta vad man behöver och om man överhuvudtaget behöver något?

– Börja med att ta kontakt med oss för ett första samtal! Då går vi igenom din aktuella situation och utifrån det kan vi rekommendera vad just du behöver tänka på, säger juristerna.

Bättre att veta än att tro

En del av kunderna är medvetna om att de borde fundera igenom sitt behov av exempelvis testamente, äktenskapsförord eller aktieägaravtal, men det är lätt att det skjuts på framtiden.

En del har inte alls funderat på sitt eventuella behov medan andra tror att de vet vad som gäller. Det kan dock visa sig att informationen de fått inte passar just dem.

Från vänster: *Jessica Welander, Jarno Vahla, Karl-Wilhelm Lindgren, Amanda Kneck, Emma Simosas och Veera Kainisvaara.*

Juristerna upplever också att många känner till huvudreglerna i arvslagstiftningen. Däremot är det långt ifrån alla som vet hur arvsrätten fungerar mer grundligt och vad det innebär med bland annat nya familjekonstellationer.

Vikten av att hålla sig uppdaterad

Det är inte enbart ens livssituation som förändras över tid, även lagstiftningen kan förändras och därför är det skäl att gå igenom sina dokument med jämna mellanrum. Som exempel kan nämnas skattelagstiftningen som förändras regelbundet.

– Gårdagens lagstiftning innebär kanske att man upprättade ett testamente på ett visst sätt. Idag kan lagstiftningen se annorlunda ut och då kan man behöva justera det som står i testamentet för att uppnå det resultat man vill.

Tydligt och lättförståeligt

Våra kundjurister betonar att de finns till för att hjälpa kunderna, att se till deras bästa.

– Vi försöker göra juridiken så lättförståelig som möjligt. Alla ska förstå vad vi pratar om och känna att de kan fatta ett beslut utifrån det vi berättar för dem.

Eftersom varje kund är unik skräddarsys råden som ges.

– Vi ställer en hel del frågor när vi träffar våra kunder. En del kan upplevas rätt privata, men det är viktigt att alla kort läggs på bordet för att vi ska nå ett så bra slutresultat som möjligt.

Psykologi, pedagogik och trygghet

Juristernas arbete handlar till stor del om att skapa förtroende och personliga relationer. Man behöver vara lyhörd, empatisk och ha en psykologisk fingertoppskänsla.

Dessutom behöver man vara pedagogisk för att kunna förklara ibland mycket komplicerade saker på ett tydligt och enkelt sätt.

– Det är inte alltid lätta samtal vi har under en arbetsdag men vi anstränger oss för att bemöta våra kunder på ett sätt som gör att de känner sig bekväma och trygga i mötet med oss.

Att trivas med sitt arbete

Även om arbetsdagarna ibland kan vara tunga trivs juristerna med sitt arbete.

– Vi tycker att vi har bankens bästa jobb! Vi brinner för att hjälpa våra kunder och har oerhört roligt tillsammans. Vi är alla stolta över att jobba på en bank där relationen till kunden är viktig och att vi varje dag får möjlighet att bidra till att bankens kunder är bättre rustade för framtiden. ■

MODIG SATSNING FÖR ATT STÄRKA GOLFEN PÅ ÅLAND

Text **Björn Wennström** Foto **Viktor Fremling** och **David Lundberg**

Redan innan Ålands Golfklubb hade prisats som landets bästa 36-hålsanläggning samt Finlands trivsammaste bana fattade medlemmarna beslutet att fortsätta utveckla sin älskade klubb genom att förnya kronjuvelen i sin verksamhet, Slottsbanan. Satsningen utgör en av de största landbaserade åländska turisminvesteringarna på flera år. Dumdristigt, vågat eller rentav briljant?

Vi träffar klubbdirektör Åsa Nordström ute på Ålands Golfklubb en vacker morgon. Solens svagt värmande strålar lyser över morgondimman som ligger över de tidigare kungliga jaktmarkerna som hörde till Kastelholms slott. En morgon som den här är det lätt att förstå tjusningen i en promenad över de grästäckta vidderna.

”Det var dags att göra en större förnyelse.”

– Efter flera år av långsam stagnation kände vi inom klubben att det var dags att göra en större förnyelse. Trots flera nationella utmärkelser och många uppskattande ord från våra återkommande gäster kom allt oftare kommentarer om att Slottsbanans skick kunde vara bättre. I sammanhanget bör ändå nämnas att de tidigaste delarna av banan är från 1983, säger Åsa.

Renovering eller ombyggnad?

Grundtanken med ombyggnaden av Slottsbanan var att renovera greenområdena, som var i störst behov av förnyelse. I diskussioner med olika golfbanearkitekter kom man snart fram till att kostnaden för att göra en mer övergripande förnyelse inte var avsevärt högre än att bara renovera greenområdena.

Ett samarbete inleddes med den ►

► danske arkitekten Philip Spogård som med sin stora erfarenhet snabbt övertygade klubbens medlemmar att Slottsbanan skulle kunna bli en helt ny upplevelse i internationell toppklass genom förhållandevis små ändringar och tillägg.

– Golfbanearkitekten Philips övertygelse är att banan inom något år efter den omfattande ombyggnaden ska kunna rankas bland Europas 25 bästa banor, något vi i allt högre grad börjar tro på i takt med att den nya banan växer fram, säger Åsa. Bara en så enkel sak som att Slotssundet efter ombyggnaden är synligt från i princip alla Slottsbanans 18 hål och att sju av hålen har direkt anslutning till vattnet är ett tydligt tecken på att vi är på rätt väg.

Stor uppslutning

Beslutet att satsa närmare 2,5 miljoner euro på ombyggnaden av Slottsbanan fattades med stor enighet på ett extra medlemsmöte sommaren 2017. Att det fanns stort stöd för projektet även utanför klubben

märktes då det var dags att knyta till sig partners för projektet. Joakim Isaksson, klubbens projektledare för ombyggnaden, berättar:

– Innan ombyggnadsbeslutet fattades hade vi redan knutit upp ett antal nyckelpartners för att säkerställa projektgenomförandet. Under resan har vi lyckats hitta långsiktiga samarbeten med allt från privatpersoner till stora företag. Givetvis finns det också ett stort stöd och förväntan från de åländska researrangörerna.

Listan över viktiga partners kan göras lång, men några som Joakim anser att förtjänar ett extra omnämnande är Berit Sirén och Sverker Sirén samt finansmannen Anders Wiklöf, tillika en av Ålandsbankens huvudägare. Nyckelsponsorerna har även påverkat namngivningen av de olika slingorna på den ombyggda banan.

Viktig signal till samhället

Tanken på att ombyggnaden av golfbanan också kan sända en viktig signal till det omgivande samhället

Finansiering med EIF-garanti

Ålands Golfklubbs samarbete med Ålandsbanken har möjliggjort ett finansieringsupplägg med EIF-garanti. EIF, Europeiska investeringsfonden, är en del av Europeiska investeringsbanken och målet med verksamheten är att stödja EU:s små och medelstora företag att lättare få tillgång till finansiering.

Garantiprogrammen underlättar för företag som vill utveckla och förnya sin verksamhet, och de gäller för både nystartade och befintliga företag.

Ålandsbanken erbjuder en förmånligare totalränta på sin finansiering tack vare EIF-garantin.

är något som Mikael Mörn, chef för affärsområdet Åland, lyfter fram:

– En följd av Ålands Golfklubbs vilja och mod att investera kan bli att andra entreprenörer vågar satsa på idéer som kompletterar verksamheten kring anläggningen. Samtidigt utvecklar landskapet hela området kring Kastelholm vilket leder till att hela besöksnäringen får ett uppsving. En annan tänkbar följd är ökade sysselsättningsnivåer och framtidstro i samhället. Av den här orsaken har Ålandsbanken valt att gå med som en av projektets nyckelpartners, säger Mikael.

Förändrat kundbeteende

Mikael tror att den förnyade banan kan attrahera nya besöksgrupper till Åland. Trenden med att semestra i närregionerna talar också till Ålands fördel, i synnerhet för tillfället då rådande omständigheter påverkar även det.

Golfporten ger också ett mer värde för ålänningarna i form av en hälsofrämjande aktivitet och en bra

Klubbdirektör Åsa Nordsröm

något som Ålands Golfklubb satsar på; tröskeln för juniorer att börja spela golf ska vara låg.

Hållbarhet tema

Hållbarhetstanken har integrerats allt tydligare i verksamheten under de senaste åren. Ett större hållbarhetsarbete, med målet att verksamheten ska godkännas enligt normen Geo Certified, har initierats parallellt med ombyggnadsprojektet:

– Förutom att det är väldigt tillfredsställande att jobba med miljöfrågor så ser vi att många hållbarhetsinsatser kan ge kostnadsbesparande åtgärder. Exempelvis

möjlighet för idrottsintresserade ungdomar att komma in i golfporten.

Just ungdomsverksamheten är

förväntas den ombyggda banans greenområden fordra avsevärt mindre bevattning och valet av en ny grässort kan minska behovet av gödsling med cirka 50 %, berättar klubbdirektör Åsa.

Upp till bevis

Flera förberedelser för nylanseringen har redan gjorts, exempelvis har klubbens byggnader fått en helt ny profil. Inför fjolårets säsong inleddes också ett samarbete med den kända åländska kocken Michael Björklund som öppnade golfrestaurangen i ny regi.

När Slottsbanan nyöppnas i sommar är det upp till bevis: Förväntningarna är stora men visst blir det här satsningen som sätter ny fart på det åländska golfundret! ■

”Många hållbarhetsinsatser kan ge kostnadsbesparande åtgärder.”

Om Ålands Golfklubb

Startår: 1983

Banor: Slottsbanan (18 hål), Kungsbanan (18 hål) och Prinsessan (6 hål)

Ort: Kastelholm på centrala Åland

Medlemmar: Cirka 850 som årligen spelar cirka 15 000 golfrunder

Besökare: 7 500 årliga gäster som spelar cirka 17 500 greenfeerunder

Bakgrund: Redan i mitten av 1970-talet bildade ett sällskap golfentusiaster Ålands Golfklubb r.f. Men det dröjde ända till början av åttiotalet innan beslut fattades att bygga den första bansträckningen i Kastelholm. De första nio hålen stod klara 1983 och ytterligare nio hål var klara 1988, vilket innebär att Åland hade fått sin första fullskaliga 18-hålsbana som senare fick namnet Slottsbanan. År 1993 stod ytterligare nio hål klara. År 1997 hade en helt ny 18-hålsbana färdigställt och i det här skedet fick de två banorna namnen Slottsbanan och Kungsbanan. De två 18-hålsbanorna har ritats av arkitekten Jan Sederholm.

Aktuellt: Ålands Golfklubb utsågs år 2017 till Finlands bästa 36-hålsanläggning av de finska tidningarna Golf Digest, Golftehti samt den digitala golftjänsten Golfpiste. Utöver detta premierades klubben som Finlands trivsammaste golfbana. Framgångarna till trots fanns behov av att ytterligare vässa sig i den tuffa konkurrensen, något som ledde till beslutet att bygga om den ursprungliga banan, Slottsbanan. Den nya banan beräknas stå klar i juli 2020.

Aktier, fonder eller aktiesparkonto – så skiljer sig sparformerna åt

Steget in i placeringsvärlden kan kännas stort. En av de allra första frågorna som många ställer sig när man ska börja att investera pengar är om dessa hårt förtjänade slantar ska placeras i aktier, fonder eller kanske ett aktiesparkonto?

Text **Veera Kaunisvaara** Foto **Austin Distel/Unsplash** och **Micheile Henderson/Unsplash**

De olika sparformerna har sina fördelar och nackdelar. Här reder vi ut de olika sparformernas egenskaper och hjälper dig förhoppningsvis några steg på vägen i dessa funderingar.

Aktier

Till ett vanligt värdeandelskonto kan du köpa hur mycket intressanta inhemska och utländska aktier som du själv vill. Det finns inga begränsningar för hur stora tillgångarna på ett, eller flera, värdeandelskonton får vara.

Ett vanligt värdeandelskonto lämpar sig för sparare som vill göra investeringar under några år och eventuellt lyfta ut dividenderna direkt.

Av dividenden som ett börsbolag delar ut till en aktieägare är 15 procent skattefri och 85 procent beskattningsbar kapitalinkomst.

Eventuell vinst vid försäljning av aktier kommer att beskattas som

kapitalinkomst. Skattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent och för den del av kapitalinkomsterna som överstiger 30 000 euro 34 procent. Om försäljningen innebär en förlust, kommer den att dras av från alla kapitalinkomster.

Försäljningsvinst (dvs. överlåtelsevinst) eller försäljningsförlust uppkommer när egendom säljs. Det finns två sätt att räkna ut överlåtelsevinsten: från försäljningspriset drar man av den verkliga anskaffningsutgiften (dvs. inköpspris, förmedlingsarvode och leveransavgift) eller så drar man av den presumtiva anskaffningsutgiften, vilken kan användas när den verkliga anskaffningsutgiften inte kan fastställas. Vid användandet av presumtiv anskaffningsutgift uppges i beskattningen egendomens anskaffningstidpunkt, och anskaffningsutgiftens storlek beror på ägandetiden. För egendom som ägts i minst 10 år är den presumtiva anskaffningsutgiften 40 procent och för egendom som ägts i under 10 år 20 procent av försäljningspriset.

Du som investerare får information från din bank om aktie-transaktioner och utdelningar av dividend som betalats ut under året. Informationen vidarebefordras också till skattemyndigheterna och framkommer av den på förhand ifyllda skattedeklarationen, som därefter bör kontrolleras och vid behov korrigeras.

Fonder

Om inköp, uppföljning och försäljning av direkta aktier inte intresserar dig, kan olika placeringsfonder vara ett lämpligt alternativ. Ofta är månatligt fondsparande ett första steg mot placeringsvärlden. Det finns ett brett utbud av fonder, som grovt kan delas in i aktie-, ränte- och blandfonder. Placeringsfondens viktigaste fördel är riskspridningen och beroende på risknivå och eget intresse finns en lämplig fond för var och en. Genom placeringsfonderna kan spararen placera också i sådana objekt i

Skattesats på kapitalinkomster

Avkastning på ett aktiespar-konto, årlig avkastning på en placeringsfond, eventuell vinst vid försäljning av fondandelar samt vinst vid försäljning av aktier utgör alla kapitalinkomster. Skattesatsen för kapitalinkomster är 30 procent, om kapitalinkomsten för hela året är mindre än 30 000 euro. Kapitalinkomster över 30 000 euro beskattas till 34 procent.

Presumtiv anskaffningsutgift

Den presumtiva anskaffnings-utgiften är alltid minst 20 procent av försäljningspriset. När en **fondsparare** eller **direkt aktieägare** säljer investering-ar som gjorts för över tio år sedan, får de använda en pre-sumtiv anskaffningsutgift om 40 procent för beskattningen. Utöver anskaffningsutgiften är det inte längre tillåtet att från försäljningspriset dra av inköpspriset och utgiften för vinstens förvärvande, den presumtiva anskaffningsutgif-ten är snarare ett alternativ till avdrag. För aktiesparkonton kan ingen presumtiv anskaff-ningsutgift tillämpas.

Aktier eller fonder?

Vad kan passa dig beror främst på:

Din långsiktighet – hur länge planerar du att spara?

Din riskvillighet – vad händer om dina investeringar inte går vägen, har du råd att förlora delar av det du investerar?

Din vilja att vara aktiv – kommer du läsa på och göra analyser eller vill du att andra ska göra det åt dig?

”Ofta är månatligt fondsparande ett första steg mot placeringsvärlden.”

vilka det inte ens är möjligt att göra direkta aktieplaceringar. Till exempel kan en bostadsfond vara ett bra alternativ för den som är intresserad av bostadsmarknaden, men som själv inte kan eller vill investera i en placeringslägenhet.

En placeringsfond delas in i fondandelar som är lika stora i förhållande till varandra. Fondandelarna är antingen avkastningsandelar eller tillväxtandelar. Ägarna av avkastningsandelar får en årlig avkastning, som beskattas. I praktiken betalar fondbolaget som förvaltar fonderna en förskottsskatt på 30 procent på avkastningen till skatteverket. Till ägarna av tillväxtandelar utbetalas däremot ingen avkastning, utan istället läggs avkastningen till fondandelens värde och beskattas först vid försäljning. Fondandelar som tecknats av privatpersoner är oftast tillväxtandelar. Byte från avkastningsandelar till tillväxtandelar inom samma placeringsfond och tvärtom är skattefritt.

Försäljningsvinst eller försäljningsförlust räknas ut genom att dra av teckningspriset och kostnaderna för anskaffningen från inlösningspriset (det pris som fondbolaget betalar till andelsägaren för andelen). Vinsten vid försäljning av fondandelar kommer att beskattas som kapitalin-

komst. En förlust som uppkommit i samband med försäljning får dras av från överlåtelsevinster under skatteåret och de fem följande åren.

Från banken får du som investerare information om fondtransaktioner samt eventuell vinst/förlust under året. Informationen överlämnas också till skattemyndigheterna och presenteras i en på förhand ifylld deklaration, som måste kontrolleras och korrigeras vid behov.

Aktiesparkonto

Om du vill ha ett alternativ till långsiktigt sparande och är intresserad av aktier så kan den nyaste sparformen på den finska marknaden, ett aktiesparkonto, vara något för dig. Aktiesparkonto är ett konto inom vilket du kan handla med finska och utländska börsnoterade aktier – utan omedelbara skattekonsekvenser. Du betalar skatt på avkastningen först när du tar ut medel från kontot. Avkastningen beskattas enligt kapitalinkomstskatten, som för närvarande är 30 procent. Om dina kapitalinkomster för året överstiger 30 000 euro är skatten 34 procent på den överskjutande delen. När du sålt aktier eller fått dividender kan du spara avkastningen på aktiesparkontot och sedan omplacera den – på så sätt kan du över tid få fördelar av ►

Intresserad av ett aktiesparkonto? Läs mer om aktiesparkonto på vår webbplats eller kontakta din kundansvariga.

Exempel 2: Johan placerar 10 000 euro på aktiesparkonto. Under året sjunker värdet på aktierna till 8 000 euro. Han väljer att lyfta 1 000 euro från aktiesparkontot, och eftersom aktiesparkontot är på förlust betalar han ingen skatt på beloppet.

► ränta på ränta-effekten. För dividenderna från utländska aktier betalar du däremot i regel källskatt i landet där aktien emitterats.

Du kan endast ha ett aktiesparkonto åt gången, och kan således inte ha ett aktiesparkonto i flera banker samtidigt. Du kan dock flytta över ett existerande aktiesparkonto till Ålandsbanken utan skattekonsekvenser. Om du har flera aktiesparkonton samtidigt påför Skatteförvaltningen en skatteförhöjning på 10 euro per dag på varje aktiesparkonto.

Du kan sätta in maximalt 50 000 euro på kontot som du sedan kan placera i aktier. Om gränsen på 50 000 euro uppnås, kan du göra insättningar på kontot på nytt efter att ha tagit ut pengar. Naturligtvis kan ditt kontosaldo vara högre om investeringarna på kontot ger avkastning. På ett aktiesparkonto är det möjligt att deponera enbart penningmedel och från ett aktiesparkonto är det också enbart möjligt att ta ut penningmedel. Via aktiesparkontot kan du endast placera i börsnoterade aktier, inte fonder eller andra börsnoterade produkter, och eventuella tidigare köpta aktieinnehav kan inte överföras till ett aktiesparkonto.

Aktiesparkontot främjar långsiktigt sparande. Det lämpar sig bland annat för personer som har

för avsikt att behålla placeringarna under många års tid. Även de som planerar att sätta pengar i bolag som betalar bra dividender, alltså vinstutdelning på aktier, kan ha nytta av kontot. Det här eftersom man kan återinvestera pengarna utan att betala skatt. Som förälder kan du också öppna ett aktiesparkonto till dina barn – det lämpar sig bra för långsiktigt sparande till barn.

Exempel 1: Anna har på ett aktiesparkonto deponerat 10 000 euro. Värdet på aktierna har stigit med 5 000 euro. Detta innebär att kontomedlens gängse värde är 15 000 euro och vinsten 5 000 euro.

Om Anna säljer av aktierna på kontot och tar ut 1 500 euro från kontot, är den skattepliktiga kapitalinkomsten 5 000 euro (vinst) / 15 000 (gängse värde) x 1 500 euro (uttaget belopp) det vill säga 500 euro.

Den återstående delen av uttaget från kontot, det vill säga 1 000 euro är ett skattefritt uttag av kapital. I så fall blir det återstående kapitalbeloppet som Anna deponerat 9 000 euro och hon har möjlighet att investera ytterligare 41 000 euro innan maximigränsen på 50 000 euro är uppnådd.

Huruvida en individuell aktieaffär medför vinst eller förlust är inte relevant ur skattesynvinkel. När man lyfter pengar från kontot är det endast av betydelse om hela aktiesparkontot är på vinst eller förlust.

”Aktiesparkontot främjar långsiktigt sparande.”

Handelskostnader som uppstår vid aktiehandel debiteras direkt från aktiesparkontot och påverkar således värdet på kontot, vilket innebär att kostnaderna inte längre separat är avdragsgilla. Om kontoskötelsavgiften för ett aktiesparkonto debiteras direkt från kontot är den inte längre avdragsgill. Om kontoskötelsavgiften däremot debiteras på annat sätt är den avdragsgill.

Eftersom eventuella vinster på ett aktiesparkonto inte beskattas direkt, så kan heller inte eventuella förluster på kontot utnyttjas under investeringsperioden. Ifall kontot är på förlust när du avslutar det, dvs. du får ut mindre kapital än du investerat, är förlusten avdragbar från övriga skattepliktiga kapitalinkomster i beskattningen under det år aktiesparkontot avslutats. Det här skiljer sig från placeringsfonder, där en avdragsgill förlust uppstår om helheten är negativ när uttagen görs.

Ett aktiesparkonto är administrativt enkelt. Investeraren behöver varken hålla reda på aktiernas inköpspriser eller anskaffningstider, och informationen överlämnas direkt till skattemyndigheterna. Förvaltaren av kontot tar hand om byråkrati och beräkningar. Investeraren själv fattar dock investeringsbesluten, men våra rådgivare hjälper dig mer än gärna att utifrån din personliga situation göra upp en långsiktig ekonomisk plan. ■

Notera att alla investeringar i värdepapper innebär en risk. Värdet på en investering, och den avkastning som genereras, kan både öka och minska i värde och en investerare kan förlora hela eller delar av det insatta kapitalet.

OS i Tokyo skjuts upp – Tuuli Petäjä-Siréns tävlingssäsong byttes till grundträningssäsong

Sorrento, Victoria, Australia

Internationella olympiska kommittén och OS-arrangörerna i Tokyo meddelade i slutet av mars att OS i Tokyo skjuts upp på grund av coronapandemin. De olympiska spelen skulle ursprungligen ha ordnats i juli-augusti detta år. Det nya datumet för de olympiska spelen är nu 23.7–8.8 2021.

Text **Lotta Lybeck** Foto **Ville Sirén**

På grund av uppskjutningen fick många idrottare skapa nya planer, så även tävlingsseglaren Tuuli Petäjä-Sirén som innehar en finsk nationsplats i RS:X-klassen och är utvald till den finländska OS-truppen. Ålandsbanken är Tuulis huvudsamarbetspartner och tävlingsseglaren fungerar som ambassadör för Ålandsbankens Östersjöprojekt.

– Om det är något man alltid kunnat lita på, så är det att de olympiska spelen ordnas vart fjärde år. När jag gjorde upp mina OS-planer slog det mig därför aldrig att göra en plan för en eventuell uppskjutning.

Jag har full förståelse för beslutet, som säkert även var det enda rätta i den här situationen, kommenterar Tuuli.

EM i segling, som skulle ha gått av stapeln i maj, var ett annat av Tuulis huvudmål innan OS, men även de tävlingarna inhiberades. Tävlingsssäsongen hann dock inledas redan i februari med VM i Australien, där Tuuli slutade på 23:e plats. Innan själva tävlingarna hade Tuuli en lång träningsperiod i de australiensiska vattnen.

– Den långa träningsperioden före tävlingarna återspeglades också något i tävlingarna, då jag fick överansträngningsskador i min

underarm. Det fanns en chans till ett bättre VM och jag var verkligen redo att visa min kondition och nivå i EM, säger Tuuli.

Träningen fortsätter hemma i Östersjön

I och med uppskjutningen av OS och EM avbröts Tuulis tävlingsssäsong och förvandlades till en vanlig grundträningssäsong.

– Det är naturligtvis inte den bästa situationen, för jag är verkligen målinriktad. Men nu var vi tvungna att anpassa oss till den nya situationen på bästa möjliga sätt. Lyckligtvis går det att träna även om det kanske inte går att göra det på exakt samma sätt som i en normal situation, säger Tuuli.

Tuulis två barn, Isla och Aava, skapar en viss rutin i vardagen när man tränar hemma och nära hemmet. I och med sommarens ankomst börjar även träningsssäsongen på de inhemska vattnen i Östersjön. Tuuli nämner att klubben har gett noggranna regler även för träningsarna utgående från myndigheternas rekommendationer.

– Vi kan skatta oss lyckliga att sommarträningssäsongen nu börjar och att vi får träna på våra älskade hemmavatten. Att träna i Östersjön påminner oss alltid om hur viktigt det är att ta hand om vårt hemmahav och att bidra till dess välbefinnande. Lyckligtvis har vi aktörer som Ålandsbanken som kontinuerligt jobbar för detta, säger Tuuli och fortsätter:

– Vi har också ett helt fantastiskt träningsteam, så jag ser mycket fram emot att få träna tillsammans och sporra varandra.

Att förbättra konditionen och förbereda sig för en tävlingsssäsong som kör igång igen i något skede, är nu den nya vardagen. De olympiska spelen och målen försvinner dock inte trots att tidtabellen ändras.

– EM och OS förblir ett klart och tydligt mål för mig och jag hoppas att när världen väl kommer ut ur denna kris kan de olympiska spelen fungera som en slags händelse som förenar nationerna efter allt detta, säger Tuuli. ■

”Om det är något man alltid kunnat lita på, så är det att de olympiska spelen ordnas vart fjärde år.”

Toppen av ett plastberg

Text **Miina Poikolainen, WWF** Foto **Shane Gross/Shutterstock**

Finland har de mest nedskräpade stränderna i Östersjön, och upp till 90 % av skräpet man hittar på stränderna är plast. Lyckligtvis kan problemet fortfarande lösas.

Föreställ dig en vacker sommardag vid ett glittrande hav: måsarna skriker och den svala brisen blåser i ansiktet. Men när du borrar ner tårna i sanden faller en skugga över den annars perfekta dagen: cigarettfimpar, kapsyler, plastpåsar och plastflaskor ... Visionen är dessvärre sann, eftersom de mest nedskräpade stränderna i Östersjön finns i Finland.

Plastskräp är inte bara ett tillfälligt bekymmer eftersom nedbrytningen av till exempel en plastflaska i naturen

tar hela 450 år och stora plastskräp, såsom fiskenät, kan behöva upp till 600 år innan de helt bryts ned i haven. Om den nuvarande takten fortsätter hotar mängden plastskräp i haven att fördubblas fram till år 2030. Redan nu finns det 150 miljoner ton plastskräp i världens hav.

Plast har massproducerats endast i cirka 60 år, men nästan hälften av den plast som för närvarande skräpar ner vår jord har producerats under de senaste tjugo åren. I grunden är plast inget dåligt material, men fram till idag har plast

”Redan nu finns det 150 miljoner ton plastskräp i världens hav.”

producerats, använts och förstörts på ett vårdslöst sätt.

– Därför måste problemet nu tacklas på lagstiftningsnivå och man bör rationalisera användningen av plast globalt, säger WWF Finlands marinexpert Anna Soirinsuo.

När plasten hamnar i haven orsakar den allvarlig skada på miljön, djur och människor. Till exempel kan fiskar och andra havsdjur trassla in sig i och kvävas av plastpartiklar. Plast i djurens matsmältning förorsakar en falsk mättnadskänsla och den kan till och med täppa till tarmarna. Plastskräp påverkar även användningen av marina rekreatiomsområden.

Sopsäck med på picknicken

Den fula sanningen är att skräp uppstår där det finns människor: upp till 80 procent av plastskräpet som når haven kommer från landba-

serade källor. Det är därför mest effektivt att ta itu med problemet vid dess ursprung. Det vanligaste plastskräpet i Östersjön uppstår då vi äter, dricker och röker. Men även fiskeredskap som innehåller plast dumpas i havet.

– Det bästa en enskild medborgare kan göra är att alltid ta med hem skräpet från picknicken och inte kasta cigarettfimpar i naturen. Var och en bör även återvinna målarfärger, byggmaterial och fiskeredskap på korrekt sätt, så att de inte hamnar i naturen, uppmunt-
rar Soirinsuo.

Omkring 70 procent av allt skräp i Östersjöområdet är plast, men det är svårt att uppskatta den totala mängden plastavfall i Östersjön. Enligt forskarnas uppskattning spolas eventuellt endast 5 procent av plastavfallet upp på stränderna, största delen hamnar slutligen på havsbotten.

– Skräpet som hittas på stränderna är därför bara toppen av isberget, konstaterar Soirinsuo.

I länder med välutvecklad avfallshantering, såsom Finland och USA, beror det marina plastproblemet till största delen på likgiltighet.

– Här är man kanske mer van vid att det är någon annan som tar hand om soporna. Vilket dock inte är fallet, utan skräp som kastats på gator och i naturen slutar oftast i havet dit de hamnar med avrinningsvattnet, påminner Soirinsuo.

Mikroplast motsvarande ett bankkort per vecka

I haven finns, förutom stora plastskräp, även små mikroplaster. Man tillsätter dem till exempel i kosmetika och målarfärger som tillsatser. Studier har visat att mikroplaster frigörs också från textilier av syntetfiber, främst från olika sorters sportkläder som tvättas ofta. I synnerhet mikroplastpartiklar från bildäck samt mikroplast som förekommer i bottenfärgers pigment hamnar med avrinningsvattnet ut i havet.

– Lyckligtvis kommer vissa mikroplastprodukter att förbjudas och de produkter som ännu tillåts kommer att innehålla anvisningar i förpackningarna, vilket gör dem lättare att använda och kassera på rätt sätt. Vad gäller till exempel fiskeredskap och tobaksvaror kommer även de att omfattas av producentansvar, vilket innebär att tillverkarna blir tvungna att betala för att återvinna och eventuellt samla in använda produkter från naturen, säger Soirinsuo.

Mikroplaster har hittats på havsbotten och till och med i arktiska fåglars ägg. Inte ens vi människor går helt säkra från mikroplaster: en global studie som publicerades förra året visar att vi får i oss cirka 5 gram mikroplast i veckan, motsvarande vikten av ett bankkort. Effekterna av dessa mikroplaster är ännu inte kända. Dricksvatten är en av de största källorna, men mikroplaster har även hittats i många livsmedel

och drycker.

I Finland är mer än hälften av det marina plastskräpet mikroplast.

– Man kan reducera mikroplastbelastningen till exempel genom att minska användningen av kläder i syntetfiber, råder Soirinsuo.

Fortfarande finns det en hel del att göra om vi helt ska hindra plastskräp från att hamna i haven, men under tiden kan var och en agera för Östersjöns bästa.

WWF Finland samlar in information om mikroplaster i Östersjön

Vid Östersjöns kuster och stränder hittas i medeltal 50–280 plastbitar per hundra meter, och hit räknas inte mikroplast som är mindre än 0,5 cm.

– Om ansamlingen av långsamt nedbrytbar plast fortsätter i nuvarande takt, kan mikroplasthalten vid stor del av världens havsstränder stiga till skadliga nivåer för levande organismer, säger WWF Finlands marinexpert Anna Soirinsuo.

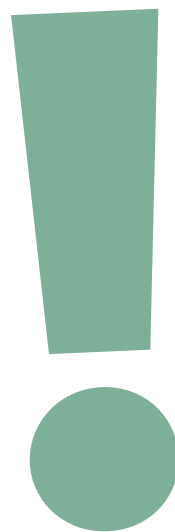
Under sommaren kommer WWF Finland tillsammans med Håll Skärgården Ren rf att samla in plastskräp och prover från de finländska stränderna. Det insamlade materialet kommer att ge ytterligare information om nedskräpningen samt mängden och kvaliteten på mikroplast vid Östersjöns stränder. Proverna analyseras vid Finlands Miljöcentral (SYKE) och WWF kommer att presentera resultaten i slutet av året. ■

Så här minskar du mängden plastavfall i Östersjön:

1. Kasta alltid skräp och cigarettfimpar i skräpkorgen.
2. Återvinn plast – även andra plastföremål som inte kan sättas i insamlingen av plastförpackningar får nuförtiden föras till Sorttistationerna.
3. Välj få färdigförpackade livsmedel och undvik att köpa onödiga plastprodukter.
4. Ät på restauranger där man använder sig av porslinskärl och undvik engångsartiklar på picknicken.
5. När du handlar, välj en tygkasse eller en plastpåse av återvunnet material och använd den som soppåse.
6. Föredra kranvatten och överväg noga köp av drycker på flaska.
7. Välj kläder i naturfiber, överväg noga köp av nya kläder och tvätta inte kläder i onödan.
8. Minska privatbils. En stor del av Östersjöns mikroplaster kommer från bildäckens gummismulor.

Använd den makt du har som konsument; fundera på vilka tjänster och produkter du använder. Kräv förbättringar till produkter som inte är miljövänliga, till exempel överdriven användning av förpackningsmaterial.

Tips & nyheter

Nordisk småbolagsfond nyaste tillskottet bland våra fonder

I maj lanserade vi en ny fond, Ålandsbanken Nordiska Småbolag. Småbolagsfonden följer samma investeringsfilosofi som Ålandsbankens övriga fonder med huvudsaklig inriktning mot kvalitetsbolag. Placeringsuniversum är nordiska små och medelstora bolag med stabila balansräkningar, starka kassaflöden och hög lönsamhet. Fonden följer Ålandsbankens generella regler och riktlinjer avseende ansvarsfulla

placeringar, och är dessutom helt vapen- och fossilfri.

Ålandsbanken Nordiska Småbolag är en aktivt förvaltd fond och strävar alltså inte mot att följa index. Fondens jämförelseindex är Carnegie Nordic Small Cap, ett index som används av de flesta fonder med likartad inriktning. Fonden förvaltas av fondbolagets aktieteam med Eric Berglund som huvudsvarig förvaltare. ■

Ändring i spärrtjänsten **StopService**

Som Premium- eller Private Bankingkund har du tillgång till tjänsten StopService.

Genom att registrera exempelvis dina bankkort i tjänsten kan du med ett enda telefonsamtal spärra borttappade kort.

Under våren kommer det att ske förändringar i StopService. Möjligheten att registrera även övriga familjemedlemmars personliga uppgifter kommer att försvinna per den 1 juni 2020. Ändringen görs på grund av kraven i

EU:s dataskyddsförordning (GDPR) gällande registrering av personliga uppgifter.

Om du har registrerat dina familjemedlemmars uppgifter i StopService kommer uppgifterna att tas bort ur dataregistret per den 1 september 2020. Du som huvudanvändare av StopService kommer fortsättningsvis att ha tillgång till tjänsten och dina redan registrerade uppgifter påverkas inte av ändringarna. ■

MOBIL BANKKOLL MED PUSH-NOTISER

Genom att aktivera pushnotiser i Mobilbanken kan du enkelt hålla koll på såväl nya meddelanden från oss som nya e-fakturor och godkända eller nekade kortköp. Utbudet av pushnotiser utökas kontinuerligt och syftet med dem är att du enklare ska ha koll på dina bankärenden. Inom kort introducerar vi notiser för godkända och nekade kortköp. Genom ett pling i mobilen får du reda på om kortköpet du nyss gjorde godkändes eller nekades. Då kan du enkelt hålla koll på att inga obehöriga använder ditt kort. Du får också en förklaring till ett nekat kortköp – du kanske behöver mata in PIN-koden eller se över kortets beloppsgränser eller regionsbegränsning för att köpet ska godkännas. Vi vet alla hur det känns att stå i kassakön och försöka klura ut varför köpet inte går igenom – nu har du möjlighet att få svar på frågan i realtid – direkt i din mobil.

PS. Pushnotiserna hittar du via *Inställningar*.

Använder du kodtabellen? Nu behövs tilläggsverifieringen via sms

I april infördes tilläggsverifiering via sms för våra kunder som använder kodtabellen. Tilläggsverifieringen infördes för att möta betaltjänstdirektivets nya krav som gäller för hela EU.

- Innan du loggar in till Internetkontoret, se till att du har både kodtabellen och din mobiltelefon i närheten.
- När du anger ditt mobilnummer som sms-koden skickas till, kontrollera noggrant att numret är korrekt, inga mellanslag ska finnas med.
- Du får en ny sms-kod för varje inloggning och betalningsbekräftelse. Se

till att du alltid matar in den senaste sms-koden.

- Om du byter mobilnummer kan du ändra ditt nummer på Internetkontoret eller Mobilbanken via Din profil.
- Du kan registrera flera betalningar samtidigt och godkänna dem sedan alla på en gång, med samma kod. Då slipper du ha koll på många sms-koder samtidigt.
- Ifall du plötsligt inte längre får sms-koder kan det handla om en tillfällig störning i ditt närområde. Starta om telefonen och pröva på nytt lite senare.

Alternativet till kodtabell och sms-verifiering är **Ålandsbanken e-ID**, vår digitala identifieringsmetod som du själv aktiverar via Mobilbanken. Du vet väl om att du även kan logga in till Internetkontoret med e-ID?

Behöver du hjälp med att aktivera eller komma igång med e-ID så är du alltid välkommen att kontakta ditt kontor eller vår Kundservice. ■

Därför måste du kontrollera dina uppgifter regelbundet

Var kommer dina pengar ifrån? Vad tjänar du? Är du skattskyldig utanför Finland? Det är frågor banken ställer till dig med jämna mellanrum. Orsaken är inte misstänksamhet – utan att penningtvättslagen kräver att vi har koll på våra kunder. Med hjälp av dessa frågor kan vi motverka att våra tjänster används exempelvis till penningtvätt och finansiering av terrorism.

Du som använder Internetkontoret och Mobilbanken kommer framöver att stöta på en uppmaning att kontrollera, och vid behov, uppdatera dina uppgifter i samband med att du loggar in. Som bank måste vi regelbundet be dig att se över dina uppgifter. Om du inte gör det, kommer dina digitala tjänster att

spärras – det kan låta tufft, men genom att ha aktuella och korrekta uppgifter om dig säkerställer vi att vi följer de lagar och regelverk som gäller oss. Då kan vi också fortsättningsvis erbjuda dig säkra banktjänster.

Du behöver inte själv ha koll på när det är dags för den regelbundna uppdateringen av dina uppgifter. I samband med att du loggar in till Internetkontoret eller Mobilbanken kommer du att få en påminnelse om att se över informationen vi har om dig. Då klickar du dig vidare till sidan med dina uppgifter, kontrollerar att de är korrekta och gör eventuella korrigeringar. Det tar inte mer än ett par minuter av din tid – och vi tackar för ditt samarbete! ■

SAMARBETE MOT ETT FRISKARE ÖSTERSJÖN

Ålandsbankens Östersjöprojekt finansierar några av de största Östersjöaktörerna i Finland

Ålandsbankens Östersjöprojekt stärker samarbetet med Finlands största Östersjöaktörer genom att finansiera deras projekt och arbete för främjandet av Östersjöns välbefinnande. Finansieringen ur Östersjöprojektet för år 2019 är rekordstor, hela 445 000 euro. Mottagarna av den största finansieringen är John Nurminens Stiftelse och Emmaus på Åland.

Det var möjligt att ansöka om finansiering från början av sommaren 2019 fram till slutet av september och totalt inkom det 95 ansökningar för att förbättra tillståndet i Östersjön.

Östersjöprojektets finansiering grundar sig på depositioner på Ålandsbankens Östersjökonton. Banken donerar varje år ett belopp som motsvarar upp till 0,2 % av depositionerna på Östersjökontona till miljöarbete. Ansökan om finansiering via Östersjöprojektet anordnades ifjol för femte gången.

Syftet med Östersjöprojektjuryns finansieringsbeslut är att möjliggöra långsiktiga samarbeten mellan olika aktörer.

– Alla dessa aktörer hade utmärkta projekt. Vi vill gärna skapa ett ännu tätare samarbete med dem, för vi behöver ett konstruktivt samarbete för att verkligen kunna påverka Östersjöns tillstånd. Vi är stolta över att vi kan vara med och möjliggöra många betydelsefulla projekt och aktörer, säger en glad Anne-Maria

Salonius, chef för Ålandsbanken Finland samt ordförande för Östersjöprojektets jury.

Partnerskap resultatet av ett långsiktigt miljöarbete

Bland mottagarna finns ett antal stora aktörer i Östersjön, såsom BSAG, John Nurminens Stiftelse, Håll Skärgården Ren rf., WWF Finland samt Race for the Baltic. Håll Skärgården Ren rf. får finansiering på 40 000 euro för sin visuella kampanj som lyfter problemet med nedskräpning av haven. Med John Nurminens Stiftelse, som tilldelas 80 000 euro, inleder Ålandsbanken ett långsiktigt samarbete som stiftelsens huvudsponsor.

Ålandsbanken inledde ifjol ett samarbete för Östersjöns mångfald – Ett levande Östersjön med Baltic Sea Action Group, som nu kommer att få ytterligare finansiering på 80 000 euro.

– Tillsammans kan vi åstadkomma förändring och det är därför vi vill skapa partnerskap med aktörer som jobbar mot samma mål, nämligen att förbättra tillståndet i Östersjön. Partnerskapen är resultatet av Ålandsbankens långsiktiga arbete för Östersjön, säger Salonius.

Ålandsbanken har stött olika miljöorganisationers viktiga arbete i mer än 20 år med nästan 2 300 000 euro.

– Genom den årliga finansieringen samt de finansierade projekten och aktörerna konkretiseras även var och en av våra kunders depositioner

Ålandsbankens Östersjöprojekt – finansierade projekt 2019:

Håll Skärgården Ren rf., Magknip av plast-kampanj: 40 000 €

John Nurminens Stiftelse, huvudsponsor: 80 000 €

Emmaus Åland, vattnets kretslopp: 120 000 € (tvåårig finansiering: 60 000 euro/år)

ReGeneration2030, grundande av stiftelse: 50 000 €

Baltic Sea Action Group, projektet "Ett levande Östersjön": 80 000 €

WWF Finland: 25 000 €

Race for the Baltic: 50 000 €

Snygg Beach-programmet: 90 000 € (treårigt samarbete 2019–2021: 30 000 euro/år)

för att förbättra Östersjöns tillstånd och skydda miljön, säger Salonius.

Största beloppet till Åland

Finansiering denna gång fick även Emmaus Åland och ReGeneration2030.

Emmaus Åland beviljas en tvåårig finansiering på 120 000 euro, vilket är det största finansieringsbeslutet. Finansieringen kommer att möjliggöra Emmausrörelsens projekt, som illustrerar vattnets kretslopp och hur det påverkar oss och naturen omkring oss.

ReGeneration 2030-rörelsen, som består av ungdomar och unga vuxna, kommer att få 50 000 euro i finansiering för att möjliggöra bildandet av en stiftelse. Rörelsen har som mål att skapa ett mer hållbart samhälle i linje med FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Tidigare år har Ålandsbankens Östersjöprojekt även gjort det möjligt för många startupföretag att komma igång med och utveckla sin verksamhet, och de är fortfarande väldigt viktiga för banken.

– Vi följer med stort intresse och entusiasm med utvecklingen av de startupföretag som vi finansierat och vi finns där som stöd för dem. Startups kommer även i fortsättningen att spela en viktig roll vid utdelning av finansiering via Östersjöprojektet, eftersom vi också behöver nya innovationer för att rädda Östersjön, betonar Salonius. ■

Havsvidden – med känsla för havet

Text **Kajsa Öijerholm** Foto **Sebastian Jern, Upzone Studios**

På norra Åland, längst ut i havsbandet där den röda graniten möter Norrhavet, ligger Havsvidden. En unik resort med hotell, konferensanläggning och ett boende utöver det vanliga. En gång skapad av Ålandsbankens tidigare vd, legenden Thorvald "Thusse" Eriksson, för att erbjuda besökaren en lisa för själen i antroposofisk anda och i en miljö med känsla för havet. Området har utvecklats med arkitektritade Klipphus signerade Thomas Sandell och till sommaren står 17 nya hotellägenheter klara för inflyttning.

Havsviddens Historia

Havsviddens historia började med att den pensionerande bankdirektören Thorvald "Thusse" Eriksson och hustrun Birgitta förälskade sig i den vilda naturen på norra Åland och ville ge andra människor möjlighet att njuta av miljön. Tanken på att skapa ett rekreations- och hälso-center på klipporna vid havet föddes och sommaren 1990 öppnades Havsvidden för första gången.

Hotellet skapades i antroposofisk anda utifrån tron på positiva och negativa energiflöden. Det är bland annat därför hotellkropparna är vända så att gästerna hälsas godmorgon av solen i öster och får vila huvudet i väster.

Idag drivs Havsvidden

av två olika bolag; Havsvidden AB som äger marken och förvaltar byggnader, bygger nya hus och projekterar nya byggnationer samt Havsvidden Management AB som driver den dagliga verksamheten för besökande gäster med uthyrning av hotellrum och Klipphus.

Koordinaterna till hamnen är:
N 60° 25' 3"
E 19° 54' 7"

”För minimal åverkan på de unika klipporna byggs husen på pålar.”

Nära stan, långt ifrån stress. På Åland är du bara några få timmar från Stockholm och Åbo, men långt ifrån vardagens stress. Här finns allt från charmig stadsmiljö, idyllisk landsbygd och böljande fält till en fantastisk kustlinje med karga klippor.

I Geta, utspritt på de röda granitklipporna vid havet, ligger Havsvidden Resort. Med arkitekturade hus som smälter in i omgivningen erbjuds allt man kan önska sig av hotell, fristående villor, restaurang, bar, lounge, konferensfaciliteter, badhus med bastu och jacuzzi, pool och dessutom norra Ålands enda gästhamn med bränslemöjligheter.

En blandning av privata villor, lägenheter och hotellrum

Havsvidden har funnits och varit

öppet för gäster i snart 30 år och erbjuder allt från små mysiga hotellrum till luftiga sviter med terrass mot solnedgången. Inredningen är skandinaviskt avskalad och i dova färger för att matcha naturen.

– Mycket har hänt sedan start och vi fortsätter hela tiden att utvecklas, säger Bitte Islander, försäljnings- och marknadschef på Havsvidden AB.

Området har expanderat med över 40 fantastiska Klipphus, unika hotellägenheter, badhus och gästhamn med plats för cirka 20 båtar.

– I lugn och ro, med havet utanför fönstret, finns tid att mötas. Stillheten kombinerad med naturnära upplevelser och en vidunderlig utsikt är vårt recept för en lyckad konferens eller avkopplande vistelse för privatgäster, fortsätter hon.

Den avskilda platsen är lätt att skydda vilket ger utrymme för stor integritet och är perfekt ur

Bitte Islander,
försäljnings- och marknadschef på Havsvidden AB

till exempel säkerhetsaspekt för känsliga konferenser. Det är en trygg samlingsplats för seglare, boende, hotellgäster och folk från trakten.

Klimatsmarta val

– Att arbeta långsiktigt, klimatsmart och därmed reducera behovet av energi är ett hygienkrav för oss, säger Bitte och syftar bland annat på att byggmaterial och produkter väljs ur ett hållbarhetsperspektiv.

– Ett större grepp för att värna om naturen och göra minimal åverkan på de unika klipporna gör att vi exempelvis bygger våra hus på pålar istället för att spränga, fortsätter hon.

Med snålspolande toaletter, duschar och blandare samt genom att uppmana gästerna att använda lakan och handdukar mer än en dag minskar också vattenförbrukningen. Och med ett aktivt jobb för bättre beställningsrutiner har man betydligt färre transporter till och från resorten nu.

– Vår köksmästare handlar lokala råvaror och på sommaren har vi vår egen örtträdgård. Men det finns mer att göra. Vi ser hela tiden över våra rutiner för att få in ett cirkulärt tänkande.

En gammal myt

För den som inte nöjer sig med ett enstaka besök finns möjlighet att investera i ett privat boende.

– Vi har märkt att det finns en myt att man måste vara ålänning för att få köpa hus på Åland men så är det inte, förklarar Bitte. Förmodligen är det ett

”Aktier i ett bostads-aktiebolag på Åland kan vem som helst köpa och äga.”

missförstånd kopplat till den åländska hembygdsrätten. Enkelt förklarat är det en rättighet som bland annat innebär att du måste vara finländsk medborgare folkbokförd på Åland för att äga och besitta fast egendom här. Men aktier i ett bostadsaktiebolag kan man, oavsett nationalitet, köpa och äga utan tillstånd.

Arkitektritade Klipphus

Det var under 2000-talet som Havsvidden utökades med de exklusiva Klipphusen, vinklade på ett sätt som gör att de vackert smälter in i landskapet och på bästa sätt utnyttjar ljus och rymd. De är individuellt inredda med ett, två eller tre sovrum. Umgängesyrtorna är generöst tilltagna med stora terrasser och spektakulär utsikt mot havet. Vissa har även bastu och jacuzzi ute på altanen. Nationaliteten på husens ägare varierar.

Många är svenskar, men även finnar, luxemburgare och schweizare finns representerade.

– Det som mest lockar våra köpare är stillheten och den magiska omgivningen. Framförallt är det faktiskt de schweiziska gästerna som uttrycker stor uppskattning och förundran över tystnaden, enligt Bitte.

Fritidsboende perfekt för uthyrning

Med utgångspunkt i det bästa från villorna, det som gästerna uppskattat allra mest, har 17 nya hotellägenheter med utpräglad premiumkänsla skapats. Ett bekvämt compact living med stora panoramafönster, bad och bastu med vidsträckt utsikt samt jacuzzi på den egna terrassen och ett inglasat uterum som förlänger sommarmånaderna.

Det är den kända arkitekten Thomas Sandell som varit tongivande till designen av Klipphusen och vars formspråk även går igen i arkitekturen på de nya lägenheterna.

– Ett fullständigt unikt och samtidigt så enkelt boende, bara några timmars båtfärd från Stockholm och Mälardalsregionen, förklarar Bitte. Både hus och lägenheter är utmärkta för uthyrning också, med möjlighet att tjäna upp till 100 €/dag utan att lyfta ett finger. Havsvidden ombesörjer allt det praktiska. Som ägare anländer du till ett nystädat hem. Sängen är bäddad, jacuzzin redo och bastun är uppvärmd.

Framtidsplaner

Miljön kring Havsvidden är lika spektakulär oavsett sol och värme på sommaren eller stormar och

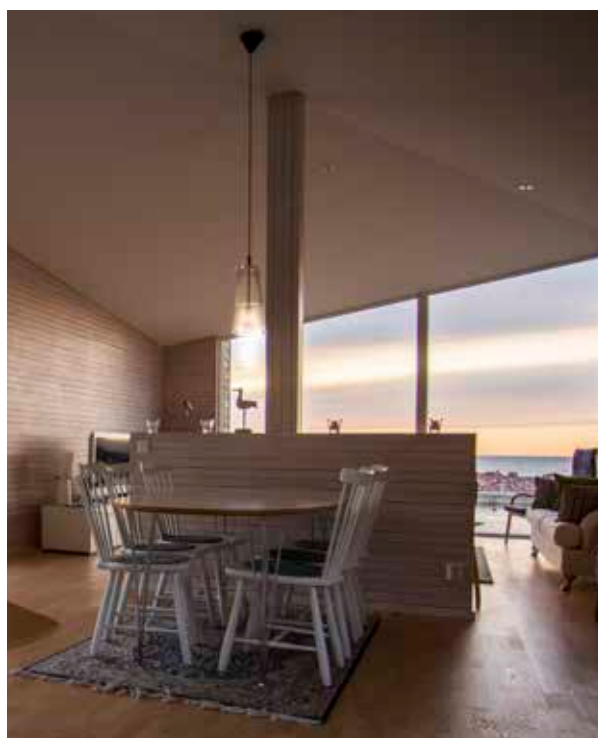
”Njut av värmen i bastun, ta ett svalkande dopp eller koppla av i jacuzzin med magisk havsutsikt.”

snö på vintern. Men säsongsvariationen är stor. Under sommaren är det ofta fullbelagt medan det är betydligt lugnare under vinterhalvåret. Ambitionen är därför att utöka konferenserna under vintern och på sikt utveckla området på ett sätt som erbjuder såväl fritids- som permanentboende. Här finns en stor potential.

Under de närmaste åren ligger ytterligare planer på att bygga ett antal större Klipphus om majestätiska 200 kvm. Drömmen är också att formge ett högre landmärke, ett punkthus, som erbjuder en lägenhet per plan vilket innebär att man får utsikt i varje väderstreck. – Vi är så tacksamma över att få driva Thusses drömmar vidare och välkomna nya gäster från alla kontinenter, avslutar Bitte. Jag hoppas att han ler i sin himmel och är nöjd med det vi gör. Han var en man full av idéer och fantastiska visioner. ■

Thomas Sandells tongivande design genomsyrar Klipphusen.

World Economic Forum 2020

– från aktieägarkapitalism till intressentkapitalism

Text **Masse Benesch** Foto **Helena Mueller**

World Economic Forum, som sedan 1971 arrangeras i den lilla schweiziska alpbyn Davos, samlar företagsledare och toppolitiker från hela världen. Således ett utmärkt tillfälle för näringsliv och politiker att komma samman för att diskutera större frågor, som inte bara berör det egna företaget eller det egna landet.

Samtidigt som de flesta på plats i Davos var överens om målen för vår framtid, fanns tydliga motsättningar kring hur dessa mål ska nås. En effektiv väg framåt handlar om att skapa partnerskap och samarbeten bland aktörer som delar samma perspektiv. Ett tillvägagångssätt som Ålandsbanken sedan länge anammat.

Mastercards vd, Ajay S. Banga, menar i en debattartikel på World Economic Forums sajt att företag "måste lyssna, förstå och erbjuda det människor vill ha (smarta, snabba och sömlösa transaktioner) och vad de behöver (inkludering, valfrihet och kontroll)" och lyfter i samband med konferensen fram bolagets samarbete med Ålandsbanken och Doconomy för att ge Mastercards kunder möjligheten att mäta och hantera den egna konsumtionens påverkan på klimatet.

– Davos är en viktig mötesplats för världens ledare. Den globala, regionala och bransch-specifika agendan diskuteras inför året som kommer och fokus är på framtiden och det ekonomiska läget. Temat för

årets möte var "Intressenter för en sammansvetsad och hållbar värld" – något som syntes över hela byn och i stort sett alla paneler och presentationer var frågor som klimatet, den globala uppvärmningen, skalbara innovationer och partnerskap närvarande. Motsättningen mellan den yngre generationens krav på ansvarstagande och aktiv handling i klimatfrågan, och exempelvis USA:s mer konservativa hållning präglade också veckan.

Det menar Helena Mueller från svenska Doconomy, på plats i Davos för att skapa nya samarbeten för att möta klimatutmaningarna. Doconomy, som utvecklar klimatsmarta mobila banktjänster för såväl privatpersoner som banker, räknar in Ålandsbanken som en av sina ägare och en viktig samarbetspartner.

Ålandsbanken är ett lysande exempel när det gäller att engagera sig i frågor som sträcker sig bortom räntesatser, servicenivåer och aktieutdelningar. Ålandsbanken har i mer än 20 år jobbat för miljön i Östersjöområdet genom att aktivt stödja olika miljöprojekt. Man insåg tidigt att situationen för havsmiljön

"Ålandsbanken har varit en pionjär när det gäller att ta ansvar både för lokalsamhället och miljön."

i Östersjön var i akut behov av hjälp, annars skulle miljön för människor och natur såväl som företag längs hela Östersjön för alltid vara hotad. Med den insikten skapades Östersjöprojektet som verkar för att finansiera goda idéer och uppmuntra till handling. I samarbete och allians med andra aktörer.

– Ålandsbanken har varit en pionjär när det gäller att ta ansvar både för lokalsamhället och miljön, i och kring Östersjön. Banken lanserade tidigt Östersjöprojektet, och var tidigt ute med ett miljöfokuserat erbjudande till sina kunder i och med lanseringen av Östersjökortet och Åland Index 2016. Banken ligger också i framkant vad gäller partnerskap och samarbeten med såväl civilsamhällets aktörer som med start-up's och kollegor i branschen. Bankens sätt att agera visar vägen för hur moderna, ansvarstagande företag kan engagera sig, sina kunder och sin omvärld för ett större syfte. Men också, att det faktiskt är lönsamt för alla, konstaterar Helena Mueller. ■

5 frågor till Peter Wiklöf

1 I december undertecknade Ålandsbanken FN:s principer för ansvarsfull bankverksamhet, men vad betyder det i praktiken?

Det betyder att vi åtagit oss att jobba hårdare med analys, uppföljning och målsättningar i vårt hållbarhetsarbete. Det första steget i detta arbete är att genomlys hela vår verksamhet utgående från FN:s 17 hållbarhetsmål och dess 169 delmål. Var bidrar vi positivt och var är vårt bidrag negativt. Detta arbete pågår för närvarande hos oss och kommer att resultera i nya målsättningar för oss att leva upp till.

2 100-årsfirandet är slut och det hundra året var också det mest framgångsrika i bankens historia – vad är framgångsreceptet?

– Att vi håller fast vid våra kärnvärderingar samtidigt som vi är nyfikna på förändring. Vi fortsätter erbjuda det vi alltid har erbjudit: den lilla bankens omsorg med den stora bankens utbud. Samtidigt som vi är den mest traditionella banken, är vi en pionjär inom till exempel fintech. Tack vare vår storlek kan vi vara snabbfotade, må det sedan handla om att se möjligheter i fintech eller att engagera sig i ett friskare Östersjön.

3 Partnersarbeten är sedan länge en viktig del i Ålandsbankens verksamhet. Det finns ett nytt affärsområde som fokuserar just på detta. Berätta mer!

Verksamheten inom våra partnersarbeten har vuxit de senaste åren och för att garantera en fortsatt effektiv tillväxt och drift såg vi att området behöver få en egen organisation som fokuserar på just dessa kunder. Den senaste samarbetspartnern är det nya hypoteksbolaget som vi håller på att sätta upp i Sverige tillsammans med Ikano Bank, ICA Banken och Söderberg & Partners. Vi ser en stor och spännande potential i både befintliga och nya samarbeten.

4 Ålandsbanken bedriver så kallad samhällsviktig verksamhet, ett begrepp som under coronakrisen blivit bekant för de flesta.

Vad betyder det egentligen?

Vårt samhälle måste fungera även vid samhällsstörningar, det vill säga olyckor, kriser eller krig. För att kunna upprätthålla samhällets funktionalitet oavsett störning är vissa verksamheter viktigare än andra – de är samhällsviktiga. Exempel på samhällsviktiga funktioner är energiförsörjning, hälso- och sjukvård, information och kommunikation, finansiella tjänster, transport mm. Som bank är det viktigt att vi kan säkerställa att bland annat betalningar, tillgång till kontanter, centrala betalningssystemet och värdepappershandel fungerar trots rådande omständigheter.

5 Det blir en annorlunda semester i år. Vad står på agendan för dig?

Åland är fantastiskt på sommaren vilket gör att det är svårt att locka mig härifrån under denna tid. Men det är nog klart i övrigt att "hemestra" är ett bra tillfälle att stöda lokal företagsverksamhet, inte bara i dessa tider utan det kanske blir framtidens svar på mer hållbar turism.

ÅLANDSBANKEN

ÅLANDSBANKEN ABP

HUVUDKONTOR:

Nygatan 2, Mariehamn
Åland
Telefon + 358 204 29 011 (växel)
www.alandsbanken.fi

AFFÄRSOMRÅDET FINLAND

Direktör Anne-Maria Salonius
Telefon 020 429 3401
anne-maria.salonius@alandsbanken.fi

PRIVATE BANKING

Chef Private Banking Nina Laakkonen
020 429 3662
nina.laakkonen@alandsbanken.fi

PREMIUM BANKING

Chef Premium Banking Maarit Vesala
020 429 3601
maarit.vesala@alandsbanken.fi

HELSINGFORS

Bulevarden 3
Georgsgatan 9 A, våning 3

TAMMERFORS

Hämeenkatu 4, våning 6

VASA

Hovrättsplanaden 11

ÅBO

Hansakvarteret, Eriksgatan 17

PARGAS

Köpmansgatan 24

Innehållet i denna trycksak utgör allmän information och inte finansiell rådgivning till enskild person. Även om Ålandsbanken har strävat efter att verifiera informationen kan det inte garanteras att denna i alla avseenden är korrekt, fullständig eller rättvisande. Informationen tar inte hänsyn till enskild persons specifika ekonomiska eller skattemässiga situation. Finansiell rådgivning bör sökas från kvalificerad rådgivare innan någon konkret transaktion genomförs eller handling vidtas. Alla prognoser är förenade med osäkerhet och det faktiska utfallet kan bli ett annat än prognosen. Värdet på finansiella instrument kan variera och reduceras och för vissa även bli negativt. Ålandsbanken friskriver sig från ansvar för samtliga skador och förluster, såväl direkta som indirekta, som kan uppstå i anledning av informationen. Informationen är skyddad av upphovsrätt och får inte utan Ålandsbankens tillstånd kopieras, distribueras eller publiceras. Tvister i anledning av informationen ska prövas enligt finsk rätt av finsk domstol exklusivt.

Första Svanenmärkta finländska räntefonden

Fond
3101 0027

Ålandsbanken Green Bond ESG investerar i gröna obligationer och företagsobligationer emitterade av företag med de bästa hållbarhetsbetygen.

Fonden erbjuder konkurrenskraftig ränteavkastning på ett miljöriktigt och hållbart sätt, och fonden förvaltas av Ålandsbankens framgångsrika ränteteam.

Välj den första Svanenmärkta finländska räntefonden och bli en av investeringsvärldens pionjärer!

Läs mer på alandsbanken.fi

*Historisk utveckling är ingen garanti för framtida avkastning. De pengar som placeras i fonden kan både öka och minska i värde och det är inte säkert att du får tillbaka hela det insatta kapitalet.

ÅLANDSBANKEN

Vi går vår egen väg